

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
พฤษภาคม 2552

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
พฤษภาคม 2552

ยาตรา เมืองมา. (2552). *บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(พลศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำชัย เลวลัย, อาจารย์ ดร.พิชิต เมืองนาโพธิ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษาที่สอนในช่วงชั้นที่ 1-4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามของ อารมณ์ นุ่นสวัสดิ์ มีค่า ความเชื่อมั่น .934 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, สถิติที, วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์แบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 โดยภาพรวมมีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.40 และ 0.29 ตามลำดับ
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูพลศึกษาเพศชายกับเพศหญิง มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA) พบว่า เขตพื้นที่การศึกษาที่ต่างกันจะมีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

CREATIVE PERSONALITY OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS
IN CHIANG RAI EDUCATIONAL SERVICE AREA IN ACADEMIC YEAR 2008

AN ABSTRACT
BY
YATTRA MUANGMA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master Degree of Education in Physical Education
at Srinakharinwirot University
May 2009

Yattra Muangma. (2009). *Creative Personality of Physical Education Teachers in Chiang Rai Educational Service Area in Academic Year 2008*. Master thesis, M.Ed.(Physical Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof. Dr. Namchai Lewan, Dr. Pichit Muangnapoe.

This study was intended to find and compare the creative personalities of physical education teachers classes of levels 1-4 in schools under the Office of Chiang Rai Educational Service Area in Academic Year 2008. The subjects of 200 were selected by the Multi-Stage Random Sampling Method. The data were collected by Arporn Hoonsawat's constructed questionnaire with its reliability of .934 and then they were treated for percentage, mean, standard deviation, t-test, ANOVA, and mean difference by Scheff 's Pairing Method.

It was found as follows:

1. The subject's creative personalities, as a whole, were at a very actual with the mean of 3.40 and standard deviation of 0.29, respectively.
2. When compared their creative personalities by sexes, it was found that there were on differences of personalities between male and female subjects.
3. When compared the means of creative personalities of the subjects by Educational Regions and tested by ANOVA, it was found that the subjects of different Educational Regions had different creative personalities, significantly at .05 level of confidence.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

ของ

ยาตรา เมืองมา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2552

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำชัย เลวัญญ์)

(รองศาสตราจารย์วัฒนา สุทธิพันธุ์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พิชิต เมืองนาโพธิ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำชัย เลวัญญ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พิชิต เมืองนาโพธิ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุนทร แม้นสงวน

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นำชัย เลววัลย์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.พิชิต เมืองนาโพธิ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วัฒนา สุทธิพันธุ์ และรองศาสตราจารย์สุนทร แม้นสงวน ประธานและกรรมการสอบปากเปล่า ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของผลงานการวิจัย ให้ความรู้ ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ลงได้อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์อาภรณ์ หุ่นสวัสดิ์ อาจารย์ประจำโรงเรียนปรกแก้ววิทยา จังหวัดนครปฐม กรุณาอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามเรื่องบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม และขอขอบพระคุณคณาจารย์ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม และคณาจารย์คณะพลศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ด้วย ความเมตตา

สิ่งที่สำคัญที่สุด ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อบุคคลที่มีคุณค่าอย่างยิ่งของผู้วิจัย คือ คุณพ่อวิวัฒน์ และคุณแม่จรุงจันทร์ เมืองมา และพี่ชาย คุณวิชา เมืองมา ญาติพี่น้องตระกูลเมืองมา และตระกูลใจกล้า และเพื่อน ๆ ที่คอยช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ และเป็นพลังที่ผลักดันให้ผู้วิจัยเกิดความมานะ พยายาม สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ คุณค่า และประโยชน์อันพึง มีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศสิ่งที่ได้งามแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ยาตรา เมืองมา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประชากรที่ใช้ในการ วิจัย	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัย	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	7
ที่มาของบุคลิกภาพ.....	10
โครงสร้างของบุคลิกภาพ	11
ทฤษฎีบุคลิกภาพ.....	12
บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์	16
ความสำคัญของบุคลิกภาพ.....	19
ปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ.....	19
บุคลิกภาพของครู	21
บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครู.....	24
บุคลิกภาพของครูพลศึกษา	26
การวัดบุคลิกภาพ	28
การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
งานวิจัยในต่างประเทศ	32
งานวิจัยในประเทศ	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
บทย่อ.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	79
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	79
บรรณานุกรม..	80
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก	85
ประวัติย่อผู้วิจัย	98

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	38
2 ความถี่ และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551.....	44
4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความกระตือรือร้น.....	46
5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	48
6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความมีศิลปะ.....	49
7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน.....	51
8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย.....	53
9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการยึด ทฤษฎี และหลักการ.....	55
10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการตรงต่อเวลา.....	59
12	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความซื่อสัตย์.....	61
13	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน.....	62
14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	64
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	65
16	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	66
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	67
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ของบุคลิกภาพ แบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	68

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการอบรมบ่มนิสัยให้กับลูกศิษย์ ครูจึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดเวลาไม่ว่าต่อหน้าหรือว่าลับหลังลูกศิษย์ ครูเป็นผู้ที่ให้ความรู้ และฝึกทักษะต่าง ๆ ให้กับลูกศิษย์ เพื่อให้ลูกศิษย์เป็นคนที่มีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี ไม่เป็นภาระหรือเป็นปัญหาต่อสังคม ดังที่ ยนต์ ชุ่มจิต (2550: 105) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากความรู้ ความสามารถที่กว้างขวางลึกซึ้งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพ และสมรรถภาพความเป็นครูให้โดดเด่นเป็นที่ศรัทธาเลื่อมใสของลูกศิษย์และประชาชนทั่วไปแล้ว บุคลิกภาพทั้งภายใน และภายนอกของครูก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเสริมสร้างสมรรถภาพความเป็นครู หากครูบกพร่องในด้านบุคลิกภาพย่อมทำให้ความศรัทธาเลื่อมใสของลูกศิษย์ และประชาชนทั่วไปลดน้อยลง ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพในการสั่งสอนอบรม และการปกครองดูแลลูกศิษย์ด้อยลง ครูจึงต้องเป็นผู้ที่พร้อมในทุกด้านเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ไม่ว่าจะเป็น รูปร่าง ท่าทาง อุปนิสัย และสติปัญญา พฤติกรรมที่แสดงออกมานี้ เรียกได้ว่าเป็นบุคลิกภาพของครูทั้งสิ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จ และความล้มเหลวในการประกอบวิชาชีพได้

ลักษณะบุคลิกภาพของคนในสังคมซึ่ง ฟรอมม์ (อาภรณ์ หุ่นสวัสดิ์. 2548: 10; อ้างอิงจาก Fromm. 1941. Escape from Freedom. p. 221) ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ และบุคลิกภาพแบบไม่สร้างสรรค์ บุคลิกภาพที่คนทุกคนในสังคมควรมีคือ บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะด้านของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่แสดงออกมาทางพฤติกรรม โดยมีเหตุผลที่เหมาะสมกับกาลเทศะ โดยประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ 10 ด้าน คือ ด้านความกระตือรือร้น, ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์, ด้านความมีศิลปะ, ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน, ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย, ด้านการยืดหยุ่นและหลักการ, ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา, ด้านการตรงต่อเวลา, ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครูทุกคน

โดยปกตินักเรียนจะชอบหรือให้ความสนใจเรียนกับครูที่มีบุคลิกภาพที่ดี และให้ความเป็นกันเองกับลูกศิษย์ เมื่อนักเรียนเกิดความชอบในตัวครูแล้วจะนำไปสู่ความพยายามที่จะเรียนรู้วิชาที่ครูสอนด้วย ดังที่ ฟอง เกดแก้ว (2532: 40) ได้กล่าวไว้ว่า วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเพียบพร้อมที่จะทำงาน

ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนการใช้ไหวพริบแก้ปัญหาชีวิตได้เป็นอย่างดี ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเนื้อหาวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติกิจกรรมทางกายเป็นส่วนใหญ่ ในการเรียนการสอนจะปฏิบัติกิจกรรมนอกห้องเรียน ทำให้ครูพลศึกษาอยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าครูผู้สอนวิชาอื่น ๆ จึงทำให้ครูพลศึกษาเป็นที่ชื่นชอบของนักเรียนเป็นอย่างมาก ครูพลศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อบุคลิกภาพโดยเฉพาะบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อวิชาชีพ โดยทำการพัฒนาผู้เรียน และตนเอง ทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์นี้จะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้ ดังที่ อำพา ขอสดมภ์ (2526: 41-42) กล่าวว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีย่อมประสบความสำเร็จมากกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพไม่ดีเพราะการมีบุคลิกภาพที่ดีจะสร้างความประทับใจแก่ผู้พบเห็น และเป็นสิ่งที่ช่วยให้สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ครูที่มีบุคลิกภาพดีย่อมมีความพร้อม มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะบุคลิกภาพของครูนั้นมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการสอนของครู ดังนั้น ครูพลศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดี และเป็นบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์เพื่อช่วยในการส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากบุคลิกภาพที่แสดงออกมาจะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุดของประเทศไทย ได้แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็นทั้งหมด 4 เขตพื้นที่การศึกษา ตามพื้นที่ความรับผิดชอบ จังหวัดเชียงรายมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูง และป่าไม้ มีพื้นที่ราบเป็นบางพื้นที่ ความหลากหลายทางชนชาติ ผู้คนในแต่ละอำเภอจึงดำรงชีวิตแตกต่างกันไป ทำให้บุคลิกภาพของผู้คนมีความแตกต่างกัน ในจังหวัดเชียงรายมีครูพลศึกษาประจำอยู่ในทุกเขตพื้นที่การศึกษา ครูพลศึกษาจึงต้องปรับตัว และปรับบุคลิกภาพของตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ ที่ตนเองสอนอยู่ จากหลักการ และเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้เรียนทางด้านพลศึกษามาโดยตรง และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงรายจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงรายเพราะเป็นบุคลิกภาพที่เป็นประโยชน์ต่อครูพลศึกษาเป็นอย่างมาก และครูพลศึกษานำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้ดีขึ้น ให้เป็นครูพลศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตนเอง นักเรียน การเรียนการสอน และวิชาชีพพลศึกษา

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษานุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาเพศชาย และเพศหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
3. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาเขต 1-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาทำให้ทราบถึงบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 เพื่อเป็นแนวทางให้ครูพลศึกษาได้ประพฤติและปฏิบัติตนในการพัฒนาบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์เพื่อไปสู่ความสำเร็จในวิชาชีพ และนำผลที่ได้ในเรื่องบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์มาใช้ประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคลมาเป็นครูพลศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูพลศึกษาที่สอนในช่วงชั้นที่ 1-4 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย จำนวน 342 คน เป็นชาย 305 คน หญิง 37 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูพลศึกษาที่สอนในช่วงชั้นที่ 1-4 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนอย่างน้อย 186 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน เป็นครูพลศึกษาเพศชาย 163 คน และครูพลศึกษาเพศหญิง 37 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่

- 1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง
- 1.2 เขตพื้นที่การศึกษา
- 1.3 วุฒิต่างการศึกษา
- 1.4 ประสบการณ์ในการสอน

2. **ตัวแปรตาม (Dependent Variable)** ได้แก่ บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ
ครูพลศึกษา ด้านต่าง ๆ 10 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความกระตือรือร้น
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ด้านความมีศิลปะ
4. ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน
5. ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย
6. ด้านการยึดทฤษฎี และหลักการ
7. ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา
8. ด้านการตรงต่อเวลา
9. ด้านความซื่อสัตย์
10. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะด้านของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก และส่วนภายใน ซึ่งแสดงออกมาทางพฤติกรรมโดยมีเหตุ และผลที่เหมาะสมกับกาลเทศะในสังคมเป็นบุคลิกภาพที่ได้รับการยอมรับในสังคม (อาภรณ์ หุ่นสวัสดิ์, 2548: 3) ซึ่งประกอบด้วย 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่จะทำให้ผู้อื่นเห็นว่าเป็นคนมีความตั้งใจ และปรารถนาที่จะทำกิจกรรมนั้นให้เกิดความสำเร็จ และมีผลสะท้อนไปถึงบุคคลอื่นที่ทำงานร่วมกันให้เกิดความศรัทธา เต็มใจ และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดที่แปลกใหม่อันแตกต่างจากความคิดอย่างปกติธรรมดา ไม่ซ้ำกับความคิดเดิม ซึ่งอาจจะเป็นความคิดใหม่หรือได้จากการดัดแปลงความคิดเดิมของผู้อื่น และประยุกต์ให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น โดยอาศัยลักษณะความกล้าคิด กล้าลอง เพื่อทดสอบความคิดใหม่ ๆ นั้น ตลอดจนต้องอาศัยความคิดจินตนาการประยุกต์ ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงการคิดอย่างเดียว แต่ต้องคิดเพื่อสร้าง และทำให้เกิดผลงาน
3. ด้านความมีศิลปะ หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกทางบุคลิกภาพในด้าน การแต่งกาย การสื่อสาร การจัดบรรยากาศในการทำงาน เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ ความรู้สึที่ดีและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เกิดผลสำเร็จ
4. ด้านการเป็นผู้นำ และมีความสามารถในการประสานงาน หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการนำ และดำเนินกิจกรรมกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้เป็นผลสำเร็จ และสามารถร่วมแก้ปัญหา สร้างขวัญ และกำลังใจ ให้กับสมาชิกในกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

5. ด้านการเข้าร่วมสังคม และเป็นคนเปิดเผย หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน ใช้หลักการประชาธิปไตยในการตัดสินใจต่าง ๆ มีความมั่นใจที่จะทำการใด ๆ อย่างองอาจ ไม่ลังเลหรือไม่หวั่นวิตกในความสามารถของตนเอง เมื่อเจอปัญหา และอุปสรรคก็ไม่ท้อถอย มีความจริงใจทั้งต่อหน้า และลับหลัง

6. ด้านการยึดทฤษฎี และหลักการ หมายถึง การมีศรัทธาในวิชาชีพตนอย่างจริงจัง เสียสละ และรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ตนเองได้รับมอบหมาย เห็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษามากกว่าประโยชน์ส่วนตัวหรือความมีชื่อเสียง

7. ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา หมายถึง การประพฤติตนเป็นคนดีตามหลักคำสอนของศาสนาที่นับถือ รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ไม่มีพฤติกรรมใด ๆ อันอาจจะทำให้เสื่อมเสียเกียรติยศชื่อเสียงของตน และหมู่คณะ

8. ด้านการตรงต่อเวลา หมายถึง การรู้จักรักษาเวลา การปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด ไม่ผิดเวลานัดหมายทั้งต่อตนเอง และบุคคลอื่น

9. ด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตนอยู่ในความสุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม

10. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง การตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบด้วยความขยันขันแข็ง เอาใจใส่ปรับปรุงตนเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน และต้องหาความชำนาญเพิ่มเติม มีร่างกายฝึกตนให้มีความรู้ ความชำนาญ อยู่เสมอ โดยมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ

ครูพลศึกษา หมายถึง ครูที่มีวุฒิตามพลศึกษา และสอนวิชาพลศึกษาในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 1-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ในปีการศึกษา 2551

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย หมายถึง การบริหาร และจัดการในแต่ละจังหวัดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยคำนึงถึงปริมาณโรงเรียน จำนวนประชากร วัฒนธรรม และตามความเหมาะสมด้านอื่น ๆ บริหารงานโดยคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 4 เขตพื้นที่การศึกษา มีโรงเรียนในสังกัด ดังนี้

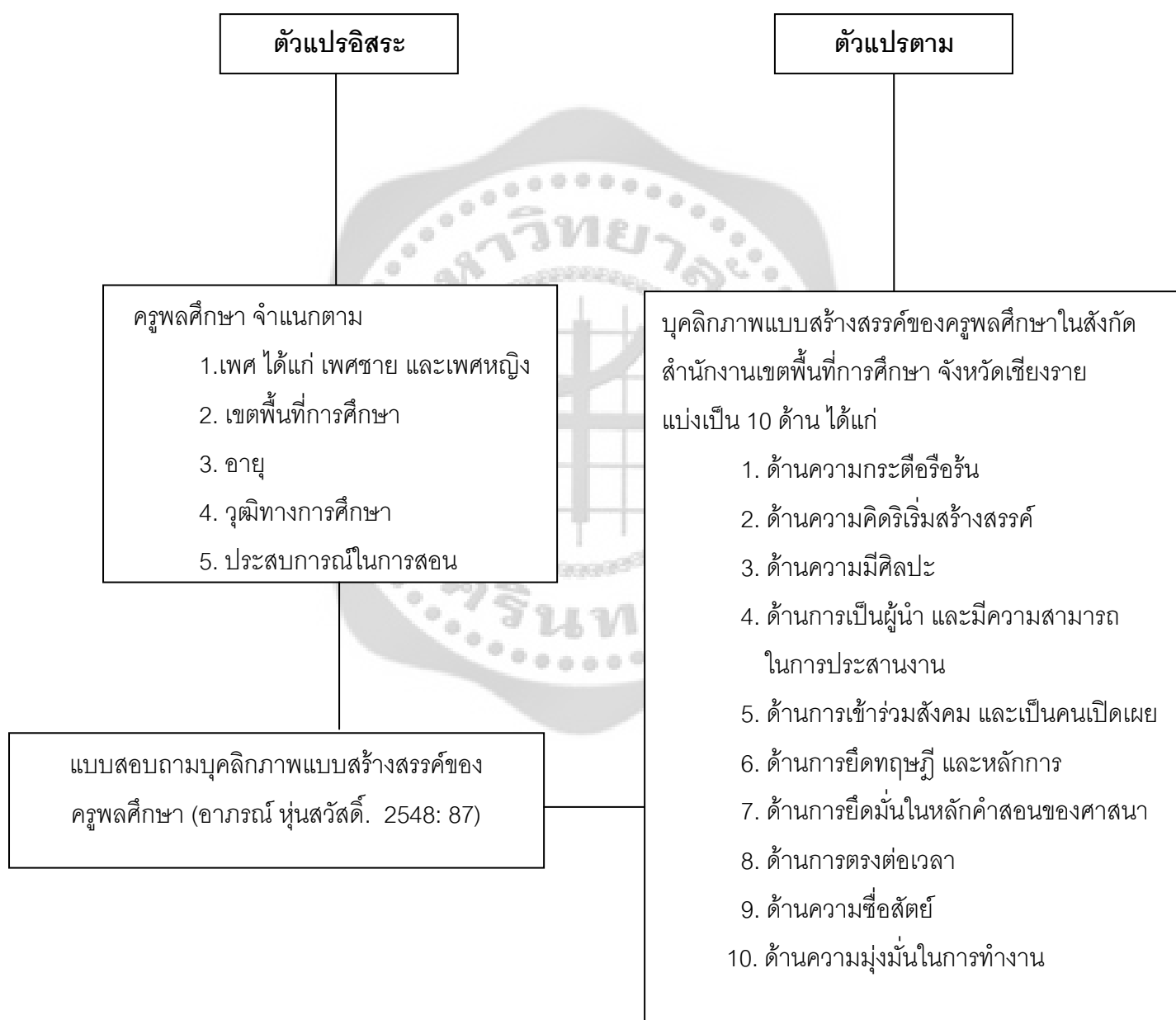
เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 1 ประกอบด้วยโรงเรียนในเขต อำเภอเมือง อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จำนวน 123 โรงเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 2 ประกอบด้วยโรงเรียนในเขต อำเภอพาน อำเภอป่าแดด อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่ลาว จำนวน 203 โรงเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วยโรงเรียนในเขตอำเภอเชียงแสน
อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สาย อำเภอดอยหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จำนวน 173 โรงเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยโรงเรียนในเขต อำเภอขุนตาล
อำเภอเชียงของ อำเภอเทิง อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเวียงแก่น จำนวน 180 โรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของบุคลิกภาพ
2. ที่มาของบุคลิกภาพ
3. โครงสร้างของบุคลิกภาพ
4. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
5. บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์
6. ความสำคัญของบุคลิกภาพ
7. ปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ
8. บุคลิกภาพของครู
9. บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครู
10. บุคลิกภาพของครูพลศึกษา
11. การวัดบุคลิกภาพ
12. การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ
13. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 13.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 13.2 งานวิจัยในประเทศ

ความหมายของบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายของ คำว่า บุคลิกภาพ ไว้แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากความซับซ้อนของบุคลิกภาพ และบุคลิกภาพของมนุษย์มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลยากที่จะให้คำนิยามที่ชัดเจน และแน่นอน

บุคลิกภาพ (Personality) เป็นคำที่มาจากภาษากรีกว่า "Persona" แปลว่า หน้ากาก (Mask) สมัยก่อนนักแสดงชาวกรีกนิยมสวมหน้ากาก ขณะแสดงละครบทต่าง ๆ บนเวที เมื่อแสดงบทใดก็จะมีหน้ากากเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาให้เหมาะสมกับบทที่ตนแสดงอยู่ การเปลี่ยนหน้ากากไปมานี้ ผู้แสดงถือว่าเป็นบุคลิกภาพ (Personalities) ของตัวละครตัวนั้น ๆ (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ, 2526: 2)

บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก และส่วนภายใน ส่วนภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน ฯลฯ ส่วนภายใน คือ ส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝันปรารถนา ปรัชญาชีวิต ความนิยม ความสนใจ ลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพไม่สามารถแยกส่วนออกจากกัน บุคลิกภาพถูกหล่อหลอม และผสมผสานด้วยพันธุกรรม วัฒนธรรม การเรียนรู้ วิธีปรับตัวของบุคคลที่เป็นทั้งนามธรรม และวัตถุธรรม (ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2548: 5)

นอกจากนั้น นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายของ คำว่า บุคลิกภาพ ไว้แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากความซับซ้อนของบุคลิกภาพ และบุคลิกภาพของมนุษย์มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนี้

ฮอลพอร์ท (วันเพ็ญ เสมอวงศ์. 2535: 4; อ้างอิงจาก Allport. 1961. Pattern and Growth in Personality. p. 263) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ การประสานงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างร่างกาย และจิตใจภายในตัวบุคคล ซึ่งจะเป็นส่วนที่กำหนดว่าคน ๆ นั้น จะต้องมีการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร

เดวิด (บรรจบ สุพรรณพิทักษ์. 2525: 20; อ้างอิงจาก David. 1969. General Psychology. p. 261) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ รูปแบบของพฤติกรรมที่มีอยู่ในแต่ละคนซึ่งมาจากปฏิกิริยาร่วมกันอย่างซับซ้อนของร่างกายจากประสบการณ์ที่ผ่านมา

เพอวิน (Pervin. 1989: 4-5) ได้ให้ความหมายของ บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลที่แสดงถึงรูปแบบของพฤติกรรม ดังนี้

1. เป็นลักษณะทางจิตวิทยาที่สามารถสังเกตเห็น และวัดออกมาได้
2. เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลแต่ละคน ซึ่งอาจจะมีความคล้ายคลึงกันได้ในกลุ่มคนทั่วไป เป็นคุณสมบัติที่ชัดเจนที่ทำให้ลักษณะของบุคคลไม่เหมือนคนอื่น
3. เป็นระบบหนึ่งของร่างกายที่ทำให้บุคคลแตกต่างจากบุคคลอื่น
4. เป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านความคิด อารมณ์ รวมทั้งพฤติกรรมภายนอก โดยจะเป็นลักษณะร่วมกันของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กันทั้งความคิด อารมณ์ และพฤติกรรมภายนอก

5. เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเร้าด้วยสิ่งแวดล้อม และบุคคลรอบ ๆ ตัว

เบอ์นาร์ด (คะนิงนุช สุดไชยา. 2540: 6; อ้างอิงจาก Bernard. 1970. Mental Health in the Classroom. p. 57) ได้สรุปไว้ว่า บุคลิกภาพ เป็นผลรวมทั้งหมดของท่าทาง รูปร่าง ลักษณะทางกาย พฤติกรรมที่แสดงออก แนวโน้มการกระทำขอบเขตความสามารถ ทั้งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน และที่แสดงออกมาให้เห็น

กันยา สุวรรณแสง (2533: 1) กล่าวว่า วัฏฏะ บุคลิกภาพ หมายถึง ปฏิบัติการตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้านั้นเป็นพฤติกรรม แต่ละบุคคลต่างก็มีแบบแผนการแสดงพฤติกรรมของตนเอง แบบแผนพฤติกรรมนั้นอาจมีความคล้ายคลึงกันบ้างในบางส่วน แต่ก็ไม่เหมือนกันทั้งหมด ดังนั้นจึงสามารถแยกความแตกต่างของแต่ละบุคคลได้ ซึ่งแบบแผนพฤติกรรมนำไปสู่การสร้างบุคลิกภาพ

จุฑา บุรีภักดี (2533: 12-13) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะอันเป็นสิ่งที่เฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด ตลอดจน กิริยามารยาท การแต่งกายสุภาพดูงาม มีอุปนิสัยดี มีความสำรวม อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น มีน้ำใจ มีความเข้าใจผู้อื่น และเป็นผู้วางตนเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

ดารณี อุทัยรัตนกิจ (2533: 417) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ส่วนประกอบที่มีลักษณะเฉพาะของความสามารถทางสติปัญญา เจตคติ อารมณ์ ซึ่งได้มาโดยกำเนิดหรือได้มาจากประสบการณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำ

วันเพ็ญ เสมอวงศ์ (2535: 5) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ผลรวมทั้งหมดของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการปรับตัวของบุคคล และมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้อื่น

สิริวรรณ สารนาค (2538: 3) ได้ให้ความหมาย บุคลิกภาพ โดยแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะทางสังคมซึ่งบุคคลสามารถแสดงออกได้เหมาะสมตามกาลเทศะ อีกความหมายหนึ่ง หมายถึง ลักษณะเด่นของบุคคลในสายตาของผู้อื่น เช่น บุคคลถูกตัดสินว่า มีบุคลิกก้าวร้าวหรืออ่อนน้อม หรือน่าเกรงขาม

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2539: 5) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอก และภายใน ส่วนภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยา มารยาท การแต่งกาย การพูดจา การนั่ง ยืนเดิน ส่วนภายใน คือ ส่วนหนึ่งที่ไม่มองเห็นยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด อารมณ์ประจำตัว ความปรารถนา ค่านิยม ความสนใจ ฯลฯ

สุปรานี ขวัญบุญจันทร์ (2541: 13) ได้กล่าวสรุปว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นอุปนิสัย พฤติกรรม และความคิดของคนแต่ละคนโดยเฉพาะ มักแสดงออกมาในรูปของการรับรู้ และการตอบสนอง เช่น ความก้าวร้าว ความอวดดี ความเชื่อมั่นในตนเอง ความนับถือตนเอง ความรื่นเริง เป็นต้น บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลย่อมไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจเกิดจากอิทธิพลของพันธุกรรม และการเรียนรู้ ซึ่งเริ่มพัฒนาตั้งแต่วัยแรกๆของชีวิตจนถึงวัยผู้ใหญ่ ในขณะที่เดียวกันอาจได้รับประสบการณ์จากสังคม เช่น วัฒนธรรม ประเพณี ครอบครัว กลุ่มเพื่อน ตลอดจนการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

จากทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่เป็นเฉพาะของบุคคลที่แสดงออกมา ซึ่งอาจเกิดจากอิทธิพลของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งเริ่มพัฒนาตั้งแต่ระยะแรกของชีวิตจนถึงวัยผู้ใหญ่ ในขณะที่เดียวกันอาจได้รับประสบการณ์จากสังคม เป็นผลให้บุคลิกภาพเปลี่ยนแปลง และพัฒนาไปได้ตลอดเวลา

ที่มาของบุคลิกภาพ

ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 238-239) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นผลมาจากพันธุกรรม (Heredity) หรือสิ่งแวดล้อม (Environment) บุคลิกภาพเกิดติดตัวมาเลย หรือว่าเป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของเขา ปรากฏว่า บุคลิกภาพ เป็นผลมาจากทั้งสองอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วรวมกับสิ่งหนึ่งซึ่งมีการศึกษาเร็ว ๆ นี้ว่ามีผลต่อการเกิดบุคลิกภาพ สิ่งนั้นคือ สถานการณ์ (Situation) ซึ่งในปัจจุบันเชื่อว่า เกิดจากการกระทำของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และเงื่อนไขของสถานการณ์ ดังนี้

1. พันธุกรรม หมายถึง องค์ประกอบทั้งหลายที่ติดตัวมาแต่กำเนิด สิ่งที่มีผลมากคือ ลักษณะทางกายภาพ เช่น ร่างกาย หน้าตา เพศ สีผิว อารมณ์ การทำงานของกล้ามเนื้อ ระดับพลังงาน และกระแสน้ำในหลอดเลือด สิ่งสำคัญในการนำลักษณะโครงสร้างของชีวิตเหล่านี้สืบต่อกันมา ก็คือ ยีนส์ (Genes) กล่าวกันว่า ยีนส์ควบคุมฮอร์โมน ฮอร์โมนควบคุมลักษณะการทำงานของร่างกาย การทำงานภายในโครงสร้างของร่างกายควบคุมการเกิดบุคลิกภาพ ปัญหาที่ตามมาคือ ถ้าบุคลิกภาพเกิดติดตัวมาแต่กำเนิด บุคลิกภาพของมนุษย์เป็นของคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง และไม่สามารถให้การศึกษาฝึกอบรมให้เกิดบุคลิกภาพใหม่ แต่ในความเป็นจริงมนุษย์เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพได้บ้าง ไม่ติดแน่นอยู่แบบเดิมตลอด

2. สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบนอกตัวเรา สิ่งเหล่านี้จะมีปฏิสัมพันธ์กับตัวเราตลอดชีวิต จึงมีผลต่อบุคลิกลักษณะของเราอย่างมาก สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา การเรียนรู้ ค่านิยมต่าง ๆ เจตคติ หรือทัศนคติ การยึดถือปฏิบัติจะทำให้เกิดเป็นบุคลิกภาพ ส่วนใหญ่เป็นกระบวนการทางสมอง และจิตใจ สิ่งสำคัญที่สร้างบุคลิกภาพ เช่น วัฒนธรรม คุณธรรม และจริยธรรม บรรทัดฐาน (Norms) ครอบครัว เพื่อนฝูง และกลุ่มสังคม (Social Groups) คนเราจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบใดมักมีบุคลิกภาพแบบสังคมนั้น จะเห็นว่าลูกคนรวยกับลูกคนจน บุคลิกภาพจะต่างกัน ลูกชานากับลูกพ่อค้าบุคลิกภาพแตกต่างกัน แม้กระทั่งคนภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย จะมีบุคลิกภาพแตกต่างกันไปแต่ละภาค ถ้าสังเกตให้ดีคนในประเทศต่าง ๆ ก็มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ดังนั้น สิ่งแวดล้อมจึงถือว่ามีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพอย่างมาก

3. สถานการณ์ ในที่นี้หมายถึง สภาพการณ์เฉพาะอย่าง เมื่อเกิดขึ้นกับบุคคลใด สามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกเดิมได้ สถานการณ์ที่ว่านี้จะต้องแปลกหรือมีลักษณะเด่น เช่น การเสียของรัก การได้ของรัก การเปลี่ยนแปลงกะทันหัน การตกใจอย่างแรง ความกลัว อาการช็อก ฯลฯ เหตุการณ์เหล่านี้จะทำให้แต่ละบุคคลเกิดบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น บางคนเคยขับรถประสบอุบัติเหตุเกือบตายจะกลายเป็นคนกลัวการนั่งรถ บางทีไม่กล้าขับรถเลย เป็นต้น มีหลายสถานการณ์เปลี่ยนคนกล้าเป็นคนขี้กลัว เปลี่ยนคนอ่อนโยนเป็นคนดุร้าย สถานการณ์จะเปลี่ยนบุคลิกภาพได้รวดเร็ว ส่วนสิ่งแวดล้อมจะค่อย ๆ ซึมซับแต่ละวินาทีตลอดชีวิต คนที่สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมนั้นจะสร้างบุคลิกภาพตามอิทธิพลของสังคมที่อาศัยอยู่ จึงแตกต่างกันกับสถานการณ์เฉพาะอย่างทีกล่าวนมา

โครงสร้างของบุคลิกภาพ

โครงสร้างของบุคลิกภาพโดยทั่วไป ประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ๆ ดังนี้ (เชดส์ค็อก
โสมวสินธุ์. 2520: 4-5)

1. สถิติปัญญาหรือความสามารถพิเศษ (Intelligence or Ability) เป็นคุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคนสามารถทำอะไรได้บ้าง ถ้าบุคคลนั้นพยายามจะกระทำแยกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1.1 ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติที่แสดงถึงขีดความสามารถของบุคคลที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อไปปฏิบัติงานในระยะต่อไป ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นอาจเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้หรือการฝึกทักษะ

1.2 ความสัมฤทธิ์ผล เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นได้เรียนรู้อะไรไปบ้างแล้วในการปฏิบัติงาน

2. อารมณ์ (Temperament) เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของจิตใจที่ได้ตอบสนองสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกหงุดหงิด ความรู้สึกมั่นใจ ความรู้สึกกล้าหาญ เป็นต้น

3. แรงจูงใจ (Drive or Motive) คุณสมบัติเกี่ยวกับแรงจูงใจนี้ กิลฟอร์ด (Guildford) ได้แบ่งไว้ 3 ด้าน

3.1 ความต้องการ (Need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวรในสภาวะ หรือเงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น

3.2 ความสนใจ (Interest) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะติดตามสิ่งไว้บางอย่าง เช่น การสนทนา งานฝีมือ เป็นต้น

3.3 ด้านเจตคติ (Attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนในกรณีที่มีเป้าหมายหรือนโยบายทางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เจตคติต่อการคุมกำเนิด เพศศึกษา การเดินขบวน เป็นต้น ซึ่งเจตคติของบุคคลนี้มักจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการกระทำของบุคคล

ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory)

ทฤษฎีบุคลิกภาพ (บ๊องร ภูวภิรมย์ขวัญ. 2526: 3) เป็นส่วนหนึ่งของจิตวิทยา (Psychology) ที่พยายามอธิบาย ความคิด ความรู้สึก และการกระทำของบุคคล นักทฤษฎีมักจะอธิบายความคิด และพฤติกรรมด้วยหลักการบางอย่าง เพื่อเน้นให้ทราบลักษณะพฤติกรรมของมนุษย์ แต่ละทฤษฎีจะมีหลักการที่ยึดมั่น แตกต่างกันในลักษณะเฉพาะบางประการ บางทฤษฎีอาจเริ่มต้นจากหลักการกว้าง ๆ แนวเดียวกัน แต่แตกต่างกันในรายละเอียดที่เน้นลึกซึ้งไปในด้านต่าง ๆ นักทฤษฎีแต่ละคนก็มีหลักการ เหตุผล และความเชื่อมั่นเป็นของตนเอง ทฤษฎีของผู้ใดจะแพร่หลาย ขึ้นอยู่กับความชัดเจน ความง่ายในการอธิบาย ตลอดจนการตีพิมพ์เผยแพร่ไปสู่แหล่งต่างๆ ซึ่งได้รวบรวมตัวอย่างทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

ทฤษฎีบุคลิกภาพของซิกมันด์ ฟรอยด์

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 3 องค์ประกอบ คือ

1. จิตไร้สำนึก (Unconscious) เป็นสิ่งที่ฝังลึกอยู่ภายในจิตใจ มีการเก็บกด (Repression) เอาไว้แสดงออกมาในลักษณะการพลั้งเพลอ เช่น พลั้งปากบอกชื่อคนรักเก่าต่อหน้าคนรักใหม่ เป็นต้น
2. โครงสร้างแห่งจิต ได้แก่ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego)
3. แรงขับทางเพศ (Sexual Drive) เป็นความต้องการทางเพศที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับร่างกาย หรือติดตัวมาแต่กำเนิด

โครงสร้างบุคลิกภาพ

ฟรอยด์ (ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2536: 15-16) อธิบายว่า โครงสร้างบุคลิกภาพประกอบด้วยพลัง 3 ประการ ได้แก่ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) พลังทั้ง 3 มีลักษณะเฉพาะตัว แต่ก็มีอิทธิพลต่อกัน และทำงานร่วมกัน บุคลิกภาพของผู้ใดมีลักษณะใดขึ้นอยู่กับพลัง อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) ทำงานประสานร่วมกันในลักษณะอย่างไร

1. อิด (Id) เป็นพลังงานติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด จึงหมายรวมทั้งสัญชาตญาณด้วย มักเกี่ยวพันกับการสนองความปรารถนาทางกาย เป็นพลังเพื่อให้ได้มาซึ่งความพอใจ โดยไม่

คิดคำนึงถึงเหตุผลตามความเป็นจริง หรือความถูกต้องดีงาม พลังจิต (Id) จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า พลังแสวงหาความสุข (Pleasure Seeking Principle)

2. อีโก้ (Ego) เป็นพลังแห่งการรู้ และเข้าใจ การรับรู้ข้อเท็จจริง การใช้เหตุผล การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย การแสวงหาวิธีการเพื่อตอบสนองของพลังจิต (Id) จึงมีชื่อเรียก อีโก้ (Ego) อีกอย่างว่า พลังรู้ความจริง (Reality Principle)

3. ซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) เป็นพลังที่เกิดจากการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ อีโก้ (Ego) แต่แตกต่างจาก อีโก้ (Ego) โดยลักษณะคือ เป็นส่วนหนึ่งเกี่ยวกับค่านิยมต่าง ๆ เช่น ความดี ชั่ว ถูก ผิด มโนธรรม ความยุติธรรม ฯลฯ ซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) หักห้ามความรุนแรงของ พลังจิต (Id) โดยเฉพาะพลังจากสัญชาตญาณแรงขับทางเพศ และความก้าวร้าว

4. การทำงานร่วมกันของพลังทั้ง 3 พลังจิต (Id) อีโก้ (Ego) และซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) ลักษณะบุคลิกภาพเกิดจากการทำงานร่วมกันของพลังงานทั้ง 3 นี้ พลังใดมีอิทธิพลเหนือ พลังอื่นย่อมเป็นตัวชี้ลักษณะบุคลิกภาพของคนนั้น เช่น ถ้าพลังจิต (Id) มีอำนาจสูง บุคลิกภาพของคนนั้นก็จะเป็นแบบเด็กไม่รู้จักโต เอาแต่ใจตนเอง ถ้าอีโก้ (Ego) มีอำนาจสูงคนนั้นจะเป็นคนมีเหตุผล เป็นนักปฏิบัติการ ถ้าซุปเปอร์อีโก้ (Super Ego) มีอำนาจสูงก็เป็นนักอุดมคตินักทฤษฎี

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ อิริค ฟรอมม์ (Erich Fromme)

ฟรอมม์ (เสรี ฤทธิธาดา. 2539: 15) ได้เขียนไว้ในหนังสือ “Escape From Freedom” ว่า ความอิสระ (Freedom) เป็นสิ่งไม่ดี คนที่มีอิสระมากเท่าใดย่อมมีความหวาดกลัวมากขึ้นเท่านั้น เมื่อมีความหวาดกลัวจะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกไป 2 รูปแบบ ได้แก่

1. เข้าร่วมอยู่ในสังคมที่ดี คืออยู่ร่วมกันด้วยความรัก
2. เข้าร่วมอยู่ในสังคมที่มีเจ้านาย (Authority) รวมถึงการเผด็จการด้วย

นอกจากนี้ ฟรอมม์ ยังกล่าวอีกว่า มนุษย์มีการดำรงชีวิตได้อิสระเสรีกว่าสัตว์ จึงยังทำให้มีความหวาดกลัวมากกว่าสัตว์ และเมื่อหวาดกลัวมากขึ้นได้หาทางออก 2 ทางคือ

1. เข้าไปอยู่ในสังคมใดสังคมหนึ่ง โดยไม่คำนึงว่าจะมีความเห็นเหมือนกันหรือไม่
2. เข้าไปอยู่ในสังคมที่มีความคิดเช่นเดียวกันกับตน

ฟรอมม์ ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนในสังคมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. บุคลิกภาพประเภทไม่สร้างสรรค์ (Non - Productive) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4

ลักษณะด้วยกัน ได้แก่

- 1.1 บุคลิกภาพชอบทำลาย มีความก้าวร้าว (Exploitative or Selfish)

- 1.2 บุคลิกภาพยอมรับฟังหรือทำตามผู้อื่น มีความก้าวร้าวน้อย

(Receptive)

1.3 บุคลิกภาพชอบทำทนาย เป็นนักธุรกิจ ชอบเก็บของแล้วขายต่อ

(Marketing)

1.4 บุคลิกภาพชอบสะสมไม่ว่าจะเป็นสิ่งของหรือตัวบุคคล ชอบเก็บของแล้ว

ไม่ขายต่อ (Hoarding)

2. บุคลิกภาพประเภทสร้างสรรค์ (Productive) มีลักษณะกระตือรือร้น ว่องไว

กระฉับกระเฉง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พยายามสร้างสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นเสมอ ในสังคม ฟรอมม์ ยังกล่าวอีกว่า สิ่งแวดล้อมในสังคมมีอิทธิพล และเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการจัดประเภทของคน ฟรอมม์จึงเสนอลักษณะที่มีความสมบูรณ์แบบ (Humanistic Communitarian Socialism) ว่าควรเป็นสังคมที่ทุกคนมีสิทธิ และโอกาสเท่าเทียมกัน จึงจะไม่ทำให้เกิดความว่าเหว่ ไม่มีความรู้สึกถูกละเมิดทั้ง บุคคลจะได้ประสบกับสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ซึ่งเหมาะสมกับสภาพการณ์ของมนุษย์ (Human Situation) และควรจะมีบุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทสร้างสรรค์ ซึ่งมักจะเป็นบุคคลที่มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดังกล่าวข้างต้น

ทฤษฎีบุคลิกภาพของคาร์ล จุง กุสตาฟ (Carl Gustav Jung's Analysis Theory)

(กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528: 45)

แม้ว่า จุง จะได้ชื่อว่าเป็นนักทฤษฎีจิตวิเคราะห์เช่นเดียวกับ ฟรอยด์ แต่ จุง มีความแตกต่างจาก ฟรอยด์ กล่าวคือ ฟรอยด์ เน้นว่าบุคลิกภาพเริ่มตั้งแต่วัยทารก ในขณะที่ จุง เน้นว่าชาติพันธุ์หรือว่าชาติกำเนิดเป็นจุดเริ่มต้นของบุคลิกภาพ จะได้วิเคราะห์บุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introvert) มีลักษณะไม่สนใจสิ่งแวดล้อมเท่ากับ

ตนเองจึงชอบเก็บตัวคนเดียวเงียบ ๆ ไม่ชอบเข้าสังคมชอบให้ความคิด อารมณ์อ่อนไหวง่าย

2. บุคลิกภาพแบบเปิดเผย (Extrovert) มีลักษณะตรงข้ามกับประเภทที่ 1 คือ

ชอบสนใจสิ่งแวดล้อม ชอบเข้าสังคม เป็นคนเปิดเผย มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ

3. บุคลิกภาพแบบกลาง ๆ (Ambivert) มีลักษณะก้ำกึ่งกันระหว่างบุคลิกภาพ

แบบเก็บตัว และเปิดเผย กล่าวคือ ไม่เก็บตัวมากเกินไป เข้าสังคมแต่ไม่เข้าสังคมบ่อยจนเกินไป

จุงเสนอแนะว่า บุคลิกภาพแบบกลาง ๆ นี้เป็นบุคลิกภาพที่เหมาะสมซึ่งน่าจะปรากฏในบุคลิกภาพที่สามารถปรับตัวได้ดีมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพตามโครงสร้างทางร่างกายของแคร์ทซ์เมอร์

แคร์ทซ์เมอร์ (เสรี ฤทธิธาดา. 2539: 18) เป็นจิตแพทย์ และนักจิตวิทยาชาวเยอรมัน ได้ตั้งทฤษฎีบุคลิกภาพโดยศึกษาจากรูปร่างทางร่างกายของบุคคลขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1921 โดยแบ่งรูปร่างของบุคคลออกเป็นบุคลิกภาพ 4 ประเภท

1. Asthenic Type ได้แก่ พวกที่มีรูปร่างผอมสูง ตัวยาว แขนยาว ศีรษะค่อนข้างโต มีอารมณ์อ่อนไหว ชอบคิดหรือจินตนาการ มีความเพ้อฝันอยู่ในตัว รักสันโดษไม่เข้าสังคม

2. Athletic Type ได้แก่ พวกที่มีรูปร่างสมส่วนแบบนักกีฬา ร่างกายลำสันแข็งแรง มีน้ำใจนักกีฬา กล้าได้กล้าเสีย ไม่ชอบคิดมาก อารมณ์แจ่มใส ชอบเข้าสังคม ชอบการผจญภัย และการต่อสู้

3. Pyknic Type ได้แก่ พวกที่มีรูปร่างอ้วนเตี้ย ใบหน้าค่อนข้างกลม มีอารมณ์สดชื่น ร่าเริง ชอบแสดงตัว เปิดเผย ชอบเข้าสังคมได้รู้จักกับคนหมู่มาก ไม่ชอบใช้ความคิด

4. Dysplastic Type ได้แก่ พวกที่มีรูปร่างผิดปกติ เช่น สูงใหญ่เกินไปหรือเล็กแคระแกร็น รวมทั้งพวกที่มีความพิการของร่างกาย คือ เมื่ออวัยวะไม่ครบทุกส่วนหรือมีมากเกินไป เช่น คนขาหัก คนมีนิ้วมือ 11 นิ้ว เป็นต้น บุคคลเหล่านี้มักมีความน้อยเนื้อต่ำใจ และมีปมด้อย มักจะเปรียบเทียบตนเองกับคนอื่น ทำให้เกิดความเศร้าขึ้นอีกได้ มีอาการหวาดระแวงว่าคนอื่นจะกล่าวถึงลักษณะที่ผิดปกติของตน อารมณ์อ่อนไหว และใจน้อย

แคร์ทซ์เมอร์ (Ernest Kretschmer) ได้สรุปข้อสังเกตการค้นคว้าของเขาไว้อีกประเภทหนึ่งว่า โครงสร้างของแต่ละคน ซึ่งอาจจะจัดจำแนกได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วนั้นมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับลักษณะอารมณ์แต่ละประเภทด้วย

ทฤษฎีลักษณะนิสัยประจำของแอลพอร์ต (Allport 's Theory of Disposition)

แอลพอร์ต (เสรี ฤทธิธาดา. 2539: 19) กล่าวว่า ภายในตัวบุคคลจะมีการจัดระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ระบบภายในดังกล่าวมี 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ได้แก่ การกระทำง่าย ๆ ที่เกิดจากการมีปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้า (Response)

ระดับที่ 2 ได้แก่ นิสัย (Habit) หรือการกระทำที่เกิดจากการเรียนรู้

ระดับที่ 3 ได้แก่ ลักษณะนิสัย (Traits) เกิดจากการผสมผสานของนิสัยเฉพาะต่าง ๆ

เฉพาะต่าง ๆ

ระดับที่ 4 ได้แก่ ตัวตน (Self) เกิดจากการผสมผสานของลักษณะนิสัยต่าง ๆ

แอลพอร์ต เชื่อว่า แต่ละคนจะมีตัวตนได้มากกว่าหนึ่ง เช่น ที่โรงเรียนเด็กจะมีตัวตนอย่างหนึ่งแต่เมื่ออยู่บ้านจะมีตัวตนอีกแบบหนึ่ง เป็นต้น

ระดับที่ 5 ได้แก่ บุคลิกภาพ (Personality) เกิดจากการผสมผสานของตัวตนหรือเป็นระบบรวมทั้งหมดภายในตัวบุคคลนั่นเอง

แอลพอร์ท เน้นว่า ไม่มีอะไรที่จะสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพของบุคคลได้ดีเท่ากับลักษณะนิสัยเพราะลักษณะนิสัยจะเป็นสิ่งที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรม แอลพอร์ท ได้แบ่งลักษณะนิสัยออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. ลักษณะนิสัยสามัญ (Common Traits) ได้แก่ ลักษณะนิสัยที่ปรากฏให้เห็นร่วมกันในบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในสังคมวัฒนธรรมเดียวกัน ซึ่งมีค่านิยมทางสังคม ศาสนา และการเมืองคล้ายกัน เช่น ลักษณะนิสัยสามัญของคนไทย ได้แก่ ความเกรงใจ และความมีน้ำใจ เป็นต้น

2. ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Traits) ได้แก่ ลักษณะนิสัยเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันออกไป ลักษณะเฉพาะนี้สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ลักษณะนิสัยสำคัญ (Cardinal Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่ปรากฏออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนเป็นลักษณะที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของบุคคลในเกือบทุก ๆ ด้าน เพราะเป็นลักษณะนิสัยที่กำหนดอารมณ์ ความรู้สึก และวิถีการดำเนินชีวิต

2.2 ลักษณะนิสัยร่วม (Central Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่แสดงให้เห็นได้ชัดเจนสังเกตง่าย เป็นลักษณะร่วมที่หลายคนมีเหมือนกัน แต่ละคนอาจมีลักษณะร่วมนี้ปรากฏให้เห็นประมาณ 4-10 ลักษณะ

2.3 ลักษณะนิสัยทุติยภูมิ (Secondary Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่ปรากฏอยู่ภายนอกทั่ว ๆ ไป ซึ่งมีอยู่มากมายภายในตัวบุคคล ส่วนใหญ่มักจะเป็นลักษณะนิสัยเชิงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อการตอบโต้สถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นต้น

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ และการกระทำอะไรก็ตามเพื่อไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ กิจกรรมทั้งหลายทั้งมวลของมนุษย์ การสร้างสรรค์นำมาซึ่งความสำเร็จ เมื่อเรามีความสร้างสรรค์ เราจะรู้สึกมีความหวังในชีวิต

ฟรอมม์ (อาภรณ์ นุ่นสวัสดิ์. 2548: 7-10; อ้างอิงจาก Fromm. 1941. Escape from Freedom. pp. 221-223) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ประกอบด้วยคุณลักษณะแบบสร้างสรรค์ 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่จะทำให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเอง มีความตั้งใจ และปรารถนาที่จะทำกิจกรรมนั้นให้เกิดความสำเร็จ และมีผลสะท้อนไปถึงบุคคลอื่นที่ทำงานร่วมกันให้เกิดความศรัทธา เต็มใจ และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดที่แปลกใหม่อันแตกต่างจากความคิดอย่างปกติธรรมดา ไม่ซ้ำกับความคิดเดิม ซึ่งอาจจะเป็นความคิดใหม่ หรือได้จากการดัดแปลงความคิดเดิมของผู้อื่น และประยุกต์ให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น โดยอาศัยลักษณะความกล้าคิด กล้าลอง เพื่อทดสอบความคิดใหม่ ๆ นั้น ตลอดจนต้องอาศัยความคิดจินตนาการประยุกต์ ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงการคิดอย่างเดียว แต่ต้องคิดเพื่อสร้าง และทำให้เกิดผลงาน

3. ด้านความมีศิลปะ หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกทางบุคลิกภาพในด้านการแต่งกาย การสื่อสาร การจัดบรรยากาศในการทำงาน เพื่อให้เปิดภาพลักษณ์ ความรู้สึกที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เกิดผลสำเร็จ

4. ด้านการเป็นผู้นำ และมีความสามารถในการประสานงาน หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการนำ และดำเนินกิจกรรมกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้เป็นผลสำเร็จ และสามารถร่วมแก้ปัญหา สร้างขวัญ และกำลังใจ ให้กับสมาชิกในกลุ่ม ในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

5. ด้านการเข้าร่วมสังคม และเป็นคนเปิดเผย หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน ใช้หลักการประชาธิปไตยในการตัดสินใจต่าง ๆ มีความมั่นใจที่จะทำการใด ๆ อย่างองอาจ ไม่ลังเลหรือไม่หวั่นวิตกในความสามารถของตนเอง เมื่อพบปัญหา และอุปสรรคก็ไม่ท้อถอย มีความจริงใจทั้งต่อหน้า และลับหลัง

6. ด้านการยึดทฤษฎี และหลักการ หมายถึง การมีศรัทธาในอาชีพของตนเองอย่างจริงจัง เสียสละ และรับผิดชอบในหน้าที่การงานทั้งปวง ที่ตนเองได้รับมอบหมาย เห็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษามากกว่าประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อควมมีชื่อเสียง

7. ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา หมายถึง การประพฤติตนเป็นคนดีตามหลักคำสอนของศาสนาที่นับถือ รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ไม่ทำพฤติกรรมใด ๆ อันอาจจะทำให้เสื่อมเสียเกียรติยศชื่อเสียงของตน และหมู่คณะ

8. ด้านการตรงต่อเวลา หมายถึง การรู้จักรักษาเวลา การปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนดไม่ผิดเวลานัดหมายทั้งต่อตนเอง และบุคคลอื่น

9. ด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตนอยู่ในความสุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม

10. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง ต้องตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้วยความขยันขันแข็ง เอาใจใส่ปรับปรุงตนเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน และต้องหาความชำนาญเพิ่มเติม มีร่างกายฝึกตนให้มีความรู้ ความชำนาญอยู่เสมอ โดยมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ

จอห์น และ แคทรีน (John S. Dacey and Kathleen M. Lennon. 2008: Online) ได้สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. มีความอดทน (Tolerance of Ambiguity) คือ บุคคลที่มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ หรือเป็นคนที่ชอบความท้าทายมีความอดทนต่อสิ่งที่กำลังเผชิญอยู่
2. มีอิสระทางด้านความคิด (Stimulus Freedom) คือ เป็นตัวของตนเอง มีความกล้า และมั่นใจที่จะแสดงออกทางด้านความคิด ไม่ยึดติดกับกระแสสังคม มีแนวทางของตนเองอย่างชัดเจน
3. มีอิสระในการทำงาน (Functional Freedom) คือ สามารถจินตนาการหรือสร้างเป้าหมายโดยอาศัยความแตกต่างจากเดิมที่ทำอยู่
4. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) คือ การมองโลกให้กว้างขึ้น ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ
5. การพร้อมรับความเสี่ยง (Risk Taking) คือ สามารถนำความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมาเป็นโอกาสในการจัดการ และป้องกันความเสี่ยงนั้น
6. ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นแม้ว่าจะเป็นสิ่งที่ไม่เป็นไปตามที่คิด (Preference for Disorder) คือ พึงพอใจในสิ่งที่มีอยู่ รวมทั้งกล้าเผชิญกับความวุ่นวาย ความซับซ้อน และความไม่ยุติธรรมที่เกิดขึ้นได้
7. อดเปรี้ยวไว้กินหวาน (Delay of Gratification) คือ สามารถอดทนกับความเครียดจากผลกระทบระยะยาวหรืออดทนกับแรงกดดันที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวได้ เพื่อรอผลของความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น
8. มีทัศนคติเรื่องเพศในเชิงบวก (Freedom from Sex-Role Stereotyping) แสดงพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือ ปฏิบัติตนให้เป็นไปตามธรรมชาติ
9. มีความพยายาม (Perseverance) คือ สามารถฝ่าฟัน หรือข้ามผ่านสิ่งที่ผิดพลาดและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้
10. มีความกล้าหาญ (Courage) คือ พยายามทำตามเป้าหมายโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลัง

ความสำคัญของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมเป็นอย่างมากพิจารณาได้จาก ประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้ (กันยา สุวรรณแสง. 2536: 3-4)

1. ความมั่นใจ ผู้ที่มีบุคลิกภาพ จะมีความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น ทำให้กล้าแสดงออก เพราะคนอื่น ๆ ที่พบเห็นจะให้ความสนใจ และเชื่อมั่น ดังนั้น โอกาสของการที่จะประสบความสำเร็จจึงมีมากขึ้น
2. การคาดหมายพฤติกรรม ถ้ารู้ว่าคุณคนนั้นมีบุคลิกภาพอย่างไร จะทำนายได้ว่ามีสถานการณ์ใดแสดงพฤติกรรมอย่างไร เช่น รู้ว่านายแดงมีเงินเป็นต้องดื่มสุรา ดื่มสุราแล้วชอบเอะอะวอยวาย ทำลายชาวบ้าน ปกติเดินโซเซไม่เหมือนใคร เห็นแต่ไกลไม่ทันเห็นหน้าก็บอกได้ว่าเป็นนายแดง และต้องรีบหลบหลีกเลี้ยวไม่เข้าใกล้ มิฉะนั้นอาจได้รับความเดือดร้อนจากนายแดง
3. การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถบอกได้ว่าบุคคลหนึ่งแตกต่างจากอีกบุคคลหนึ่งได้โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอแก่บุคคลนั้น ๆ เช่น วินัยพูดเสียงดัง วิชิตพูดเสียงเบา วินัยเดินตัวตรง คอแข็ง วิชิตเดินหลังโกง บุคลิกภาพช่วยให้สามารถจดจำ รู้จัก เข้าใจ บุคคลแต่ละคนได้ ตลอดจนรู้วิธีที่จะปรับตัวให้เข้ากับคนเหล่านั้นได้ ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันในสังคม
4. การตระหนักในเอกลักษณ์ของบุคคล บุคลิกภาพ ทำให้คนมีลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นของตนเอง เป็นแบบอย่างแก่เยาวชน เช่น คนที่เมตตา ซื่อสัตย์ รสนิยมสูง
5. การปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น ๆ การที่รู้บุคลิกภาพของบุคคลอื่น ทำให้ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่ายขึ้น เอาชนะศัตรูได้ แก้ปัญหาได้ บุคลิกภาพมีส่วนสำคัญช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคล และสถานการณ์ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น ง่ายขึ้น เช่น เขาเป็นคนธรรมชาติธรรมดา เราคุยด้วยถึงเรื่องธรรมะเขาจะสนใจ
6. ความสำเร็จ คนที่มีบุคลิกภาพดี ได้เปรียบคนอื่นเสมอ เป็นพื้นฐานแห่งความศรัทธาเชื่อถือแก่ผู้พบเห็น ช่วยให้อำนาจ การงานสำเร็จง่ายขึ้น ได้รับความร่วมมือ และการติดต่อด้วยดี ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่การงาน
7. การยอมรับของกลุ่ม คนที่มีบุคลิกภาพดีย่อมเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปใคร ๆ ก็เรียกร้องต้องการ ชอบที่จะให้ร่วมอยู่ในกลุ่มทำให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจ

ปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ

การเกิดบุคลิกภาพ ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น ด้านกายภาพ สติปัญญา อารมณ์ ความสนใจ พละกำลัง อุปนิสัย การปรับตัวเข้ากับสังคม (กันยา สุวรรณแสง. 2536: 7-9)

1. ด้านกายภาพ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 อย่าง คือ โครงสร้างของร่างกาย และระบบต่อมต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการเกิดบุคลิกภาพ ดังนี้

1.1 โครงสร้างร่างกาย คือ ลักษณะของโครงสร้างร่างกายแบบต่าง ๆ จะมีอิทธิพลทำให้แบบของบุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกันไป ความสัมพันธ์ของโครงสร้างร่างกายกับบุคลิกภาพ มีดังนี้

1.1.1 Endomorphy เป็นลักษณะร่างกายแบบอ้วน ดูทุกส่วนของร่างกายกลมกล่อมเนื้ออ่อนแอ คนที่มีร่างกายแบบนี้มีลักษณะบุคลิกภาพที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ชอบนอนหลับ ชอบใช้ชีวิตอย่างสบาย ๆ

1.1.2 Ectomorphy ลักษณะ ผอม สูง แบบบาง มีบุคลิกภาพ ชอบสังคม ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความคิดเป็นของตัวเอง

1.1.3 Mesomorphy ร่างกายใหญ่โตมีกล้ามเนื้อแข็งแรง มีบุคลิกภาพจิตใจแน่วแน่มั่นคง สามารถต่อสู้กับความยุ่งยากในชีวิตด้วยความเข้มแข็ง ชอบออกกำลังกาย

1.1.4 Average (กลุ่มปกติ) ลักษณะร่างกายอยู่ในสัดส่วนปกติ ไม่นิยมเอียงไปในแบบใดแบบหนึ่ง ใน 3 แบบแรก ที่เรียกกันว่า เป็นพวกที่มีอาการ Somatotype

1.2 ระบบต่อม มีอิทธิพลต่อร่างกายมาก โดยเฉพาะต่อมไร้ท่อ ซึ่งสร้างฮอร์โมนให้แก่ร่างกายกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม มีผลต่อบุคลิกภาพ เช่น ต่อมไทรอยด์ผลิตไทรอยรอกซิน (Thyroxin) ถ้าน้อยเกินไปจะทำให้บุคคลเกิดอาการซึม เหนื่อยง่าย หดความกระตือรือร้น มองเฉยชาในการคิดการจำ การเคลื่อนไหว ลังเลในการคิด ถ้าผลิตมากเกินไปจะทำให้กินจุ นอนไม่หลับ ความดันสูง ชอบวิตกกังวล

2. ด้านสติปัญญา และความสามารถ ถ้าดีก็ฝึกสอนได้เร็วทั้งด้านความรู้ ความคิด ทำให้มีผลต่อการพัฒนาให้เกิดบุคลิกภาพที่ดีด้วย ถ้าบกพร่องทางสติปัญญาก็พัฒนาให้เกิดบุคลิกภาพที่ดีได้ยาก

3. ด้านอารมณ์ มีผลต่อบุคลิกภาพมาก เช่น บุคคลที่มีความวิตกกังวลจึงหาทางผ่อนคลายด้วยการใช้กลวิธี (Defense Mechanism) มากขึ้น ทำให้บุคลิกภาพของบุคคลนั้นแปรเปลี่ยนไปได้ เช่น ตีมือสุมเพื่อดับความวิตกกังวล บ่อย ๆ เข้าก็กลายเป็นคนขี้เมา

4. ความสนใจ ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกันได้ เช่น คนที่สนใจภาษาศาสตร์ อาจพูดจาให้ภาษาดี คนสนใจวิทยาศาสตร์ พัฒนาบุคลิกภาพเป็นคนมีเหตุผล ช่างสังเกตคิดค้น

5. ด้านพลังกำลัง มีผลให้เป็นคนกล้า ก้าวร้าว รุกราน ใช้ความรุนแรงขจัดความขัดแย้งสำหรับคนที่พลังกำลังมาก ส่วนคนที่ไม่มีกำลัง จะพัฒนาบุคลิกภาพเป็นคนขลาด จิตใจอ่อนแอ หลบเลี่ยงการใช้พลังกำลังในการตัดสินใจ

6. ด้านอุปนิสัย บางคนใจเย็น ประณีต บางคนใจร้อน บุ่มบ่าม

7. ด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม คนที่ปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้จะเป็นคนเก็บตัว
หนีสังคม มองโลกแง่ร้าย ตรงข้ามกับคนปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี

บุคลิกภาพของครู

ยม ชุ่มจิต (2541: 106) กล่าวว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญทั้งในด้านส่วนตัว และอาชีพ
การทำงานของบุคคล กล่าวคือ ในด้านส่วนตัวนั้น หากบุคคลใดมีบุคลิกภาพที่ดี ย่อมเป็นที่ชื่นชอบ
ของผู้พบเห็น และยินดีที่จะคบค้าสมาคมด้วย ทำให้บุคคลนั้นมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ อย่าง
ราบรื่น ได้รับความสำเร็จจากการติดต่อธุรกิจ หรือได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น เพราะเป็นที่
น่าเชื่อถือไว้วางใจจากบุคคลที่พบเห็น ส่วนในด้านอาชีพการงานนั้น บุคคลที่มีบุคลิกภาพดีย่อม
ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานอย่างสูง เพราะทำให้เพื่อนร่วมงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย
มีความไว้วางใจ เลื่อมใสศรัทธา พร้อมที่จะให้การสนับสนุนทุกโอกาส ดังนั้น บุคคลที่มีบุคลิกภาพ
ดีจึงมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
งานสอนเป็นงานที่ต้องอาศัยผู้ประกอบวิชาชีพที่มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความจำเป็นมาก
ทั้งนี้เพราะครูต้องมีการพบปะสังสรรค์ หรือมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายฝ่ายในวันหนึ่ง ๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนที่รับผิดชอบ เพราะนอกจากครูจะมีหน้าที่ในการสั่งสอนอบรม
ทางด้านวิชาการความรู้ทั่วไปแล้ว บุคลิกภาพของครูอาจารย์ยังเป็นต้นแบบให้เด็กได้ประพฤติ
ปฏิบัติตามโดยธรรมชาติ ดังนั้น หากครูอาจารย์เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีในหลาย ๆ ด้านแล้วจะเป็น
ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การสั่งสอนอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของบุคลิกภาพของครู

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542: 85-86) ได้สรุปถึง บุคลิกภาพของครูว่ามีความสำคัญ
ดังต่อไปนี้

1. สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และบุคคลอื่น ๆ ได้ดี บุคลิกภาพเป็น
ลักษณะเฉพาะตัวที่บุคคลแสดงออกให้ปรากฏแก่ผู้พบเห็น ครูมีบุคลิกภาพดี ย่อมได้เปรียบใน
การคบค้าสมาคมกับคนทั่วไป โดยเฉพาะศิษย์ และผู้ปกครองนักเรียน
2. เพื่อเป็นแบบอย่างกับศิษย์ และบุคคลทั่วไปได้ บุคลิกภาพที่ดีของบางคน
เช่น ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ลักษณะการเดิน และลีลาการพูด เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้
สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้ศิษย์นำไปเป็นแบบเพื่อฝึกฝนได้
3. ช่วยให้มี ความมั่นใจในตนเอง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดี และบุคลิกภาพ
เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบแล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น ครูที่มี

บุคลิกภาพดีเยี่ยมมั่นใจในการปรากฏตัวในที่ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียน และสังคมทั่วไป สังคมให้การยอมรับผู้ที่บุคลิกภาพในการพูดจาดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ฯลฯ

4. ช่วยให้เป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี ครูที่มีบุคลิกภาพทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาดีเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี เพราะสามารถติดต่อ และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี

5. ช่วยทำให้ครูประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ครูที่มีบุคลิกภาพดีเยี่ยมเป็นที่ไว้วางใจ และมั่นใจในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ผู้ได้บังคับบัญชาก็อยากร่วมงานด้วย ผู้บังคับบัญชาก็มั่นใจมอบหมายงานให้รับผิดชอบ และเพื่อนร่วมงานมีความสบายใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน

บุคลิกภาพที่ดีของครู

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542: 86-92) กล่าวว่า บุคลิกภาพที่สำคัญของครู จำแนกได้ 4 ด้าน ดังนี้

1. บุคลิกภาพทางกาย

บุคลิกภาพทางกายเป็นบุคลิกภาพที่สังเกตได้ง่าย และเป็นที่ปรากฏต่อบุคคลทั่วไป เป็นความประทับใจครั้งแรกที่เกิดขึ้นกับผู้พบเห็น บุคลิกภาพทั่วไปทางกาย ดังนี้

1.1 รูปร่างหน้าตา และผิวพรรณ บุคลิกภาพส่วนนี้เป็นมาโดยกำเนิด อาจแก้ไขได้ยาก แต่ก็สามารถปรับปรุงพัฒนาได้ตามสมควร

1.2 การแต่งกาย การเสริมบุคลิกภาพที่สำคัญสุด เพราะการแต่งกายช่วยกลบเกลื่อนรูปร่างหน้าตา และผิวพรรณได้ ช่วยทำให้รูปร่างหน้าตา และผิวพรรณดูดีขึ้น

1.3 กิริยามารยาท บุคลิกภาพด้านนี้เป็นความประพฤติ และการปฏิบัติต่อบุคคลต่าง ๆ ในสังคมนั่นเอง กิริยามารยาทดี คือ การวางตัวให้ถูกกาลเทศะเหมาะสมกับแต่ละบุคคลโดยมีความสุภาพเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด กิริยามารยาทที่ครูต้องประพฤติปฏิบัติอยู่เสมอได้แก่ ความมีสัมมาคารวะต่อบุคคลทั่วไป การเจรจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพอ่อนหวาน โดยเฉพาะกับลูกศิษย์ การแสดงความเคารพหรือการรับความเคารพ ด้วยการไหว้ และวิธีอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับกาลเทศะ การยืน การเดิน การนั่ง การพูด การรับประทานอาหารที่ถูกต้องเหมาะสม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้หากผู้เป็นครูได้ฝึกหัดทำจนเป็นนิสัยแล้ว จะช่วยเพิ่มบุคลิกภาพให้กับตนเองได้

2. บุคลิกภาพทางสังคม

บุคลิกภาพทางสังคมเป็นบุคลิกภาพที่แสดงออกให้ผู้อื่นพบเห็นได้ เช่นเดียวกับบุคลิกภาพทางร่างกาย เพียงแต่บุคลิกภาพทางสังคมนั้นอาจมีผลมาจากบุคลิกภาพภายในของบุคคลนั้น เป็นแรงขับที่สำคัญด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมทางสังคม ทศนคติ เจตคติ ตลอดจนคุณธรรม บุคลิกภาพทางสังคมของครู ได้แก่

2.1 มารยาทที่ดี มารยาทนอกจากเป็นบุคลิกภาพทางกายแล้วยังเป็นบุคลิกภาพทางสังคมที่สำคัญที่สุดของครู การมีสัมมาคารวะ วาจาอ่อนหวาน พุดจาไพเราะ รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน งามอาจ สง่าผ่าเผย ฯลฯ ล้วนเป็นมารยาทที่เสริมให้บุคลิกภาพทางสังคมทั้งสิ้น

2.2 ความจริงใจ เป็นบุคลิกภาพที่สำคัญในการสอน ครูที่สอนจริงใจจะมีความจริงจังก่อให้เกิดไว้วางใจ นอกจากนี้ความจริงใจช่วยให้ครูมีมิตรแท้ มีผู้อยากสนิทสนมด้วย คนที่เสแสร้งหรือปากกับใจไม่ตรงกัน มักจะเป็นคนหลอกหลวงเก่งแต่ไม่มีใครจะหลอกทุกคนได้ตลอดเวลา คนไม่มีความจริงใจจึงไม่มีมิตร ไม่มีเพื่อนสนิท ไม่มีใครไว้วางใจ

2.3 ความรับผิดชอบ เป็นบุคลิกภาพที่ทำให้ได้รับความเชื่อถือจากผู้คนและสังคม ความรับผิดชอบเป็นการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ ควบคุมพฤติกรรมของตนไม่ให้ทำผิดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งขององค์กร และสังคม ฉะนั้น คนที่ไม่รับผิดชอบจึงไม่มีคนอยากคบค้าสมาคมด้วย ครูที่รับผิดชอบจะเป็นที่นับถือของศิษย์เสมอ

2.4 ความซื่อสัตย์ เป็นบุคลิกภาพที่ช่วยสร้างเสริมเกียรติยศ และความเลื่อมใสให้กับบุคคลต่าง ๆ สำหรับครูนั้น ความซื่อสัตย์ทำให้เป็นบุคคลดีเด่น และเป็นที่ยอมรับจากศิษย์ ผู้บังคับบัญชา และผู้ปกครอง

2.5 การรู้จักผ่อนปรน เป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งที่ช่วยรักษาน้ำใจ และประสานความรู้สึกที่ดีต่อกัน การรู้จักผ่อนปรนให้กันและกัน บางครั้งต้องจำยอมทำตามใจผู้อื่นบ้างจะช่วยให้การทำงานร่วมกันประสบความราบรื่น การสอนอบรมศิษย์ไม่ใช่การเอาชนะกัน แต่เป็นการร่วมมือกันเพื่อประโยชน์แก่ศิษย์ และสถานศึกษา เป็นการรับผิดชอบร่วมกัน ครูจึงควรรู้จักผ่อนปรนต่อเพื่อนครูด้วยกัน นอกจากนั้น การที่ครูมีบุคลิกภาพรู้จักผ่อนปรนทำให้นักเรียนมีความอบอุ่นที่จะให้ความใกล้ชิดกับครู

2.6 การเข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ในสังคม อาชีพครูจำเป็นต้องเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากมาย บางกิจกรรมอาจจัดเป็นทางการ และพิธีรีตอง ครูต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามธรรมเนียม และจารีตของสังคมด้วย

3. บุคลิกภาพทางอารมณ์

บุคลิกภาพทางอารมณ์เป็นบุคลิกภาพภายใน ที่อาจแสดงออกมาให้เห็นหรือไม่ก็ได้ อารมณ์บางด้านก็เป็นความลับของบุคคล เช่น อารมณ์โรแมนติก อารมณ์ทางเพศ เป็นต้น บุคลิกภาพทางอารมณ์ของครู ได้แก่

3.1 อารมณ์ขัน จากผลการวิจัยนักการศึกษาไทย และต่างประเทศตรงกันว่า อารมณ์ขันเป็นบุคลิกภาพด้านหนึ่งของครูที่นักเรียนเห็นว่าสำคัญ การมีอารมณ์ขันช่วยให้การสอนสนุกสนานเป็นศิลปะการสอนประการหนึ่ง นอกจากนี้อารมณ์ขันยังช่วยให้ครูสร้างบรรยากาศ และสร้างความสนิทสนมกับผู้อื่นได้ง่าย

3.2 อารมณ์ดี เป็นบุคลิกภาพอีกประการหนึ่งของครูที่จะทำให้ครูเป็นคนน่ารัก นักเรียนมีความกล้า และพอใจที่จะมาปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ของตน เมื่อครูมีอารมณ์ดี อยู่เสมอ ครูจะไม่เคร่งเครียดกับชีวิต และการทำงาน

3.3 อารมณ์เย็น เป็นบุคลิกภาพที่ช่วยให้ครูเป็นผู้นำคบค้าสมาคมด้วย ช่วยให้ครูมีความอดทนในการสั่งสอนศิษย์ ไม่วุ่นวายในการแก้ปัญหา การดูตำราว่ากล่าวศิษย์จะเป็นไปโดยมีเหตุผลอันควร ช่วยให้ครูพูดจาไพเราะ และสุภาพอยู่เสมอ

3.4 ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligent) เป็นบุคลิกภาพทั้งทางด้านอารมณ์ และสติปัญญา ครูที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีจะได้เปรียบในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่การทำงานตลอดจนการสมาคมกับผู้อื่น ความมั่นคงทางอารมณ์เป็นบุคลิกภาพที่สำคัญของทุกอาชีพ โดยเฉพาะครูที่ต้องพบปะกับผู้คนจำนวนมาก

4. บุคลิกภาพทางสติปัญญา

บุคลิกภาพทางด้านสติปัญญาเป็นเรื่องเกี่ยวกับสมองของแต่ละคนด้วย เซอร์ปัญญาเป็นเรื่องพันธุกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ บุคลิกภาพด้านสติปัญญาของครูนั้นอยู่กับครูแต่ละคนว่าจะเลือกกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างไร หากครูรู้จักค้นคว้าวิจัย (Action Research) หมั่นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ย่อมเป็นผู้ได้เปรียบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การแสวงหาความรู้ คือการแสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ ครูต้องพยายามเข้าร่วมสมาคมวิชาชีพ และวิชาการอยู่เสมอ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อสติปัญญา เช่น การอ่านหนังสือ การเล่นกีฬา ฟังเพลง ท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์อุทยานแห่งชาติ หรือศูนย์รวมการต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญทั้งในด้านส่วนตัว และในด้านอาชีพ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู การมีบุคลิกภาพที่ดีย่อมเป็นที่ชื่นชอบของลูกศิษย์ และผู้ปกครอง ทั้งยังส่งผลให้ครูสามารถสร้างสัมพันธภาพกับสังคมได้อย่างราบรื่นเพราะเป็นที่น่าเชื่อถือแก่คนที่พบเห็น ซึ่งนับว่าเป็นบุคลิกภาพภายนอกที่ดี และในขณะเดียวกันอาชีพครูจะต้องเป็น “แม่แบบ” ให้แก่สังคมอีกด้วย

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครู

อารี พันธมณี (2544: 43-48) ได้สรุปเรื่อง บุคลิกภาพสร้างสรรค์ว่าควรประกอบด้วย ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. **มีความริเริ่มสร้างสรรค์** ในการสอนครูต้องมีคุณสมบัติ คือ ผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้ที่มีความคิดแปลกใหม่ คิดในสิ่งที่แตกต่าง และไม่ซ้ำกับความคิดเดิมหรือของคนอื่น มีความกล้าที่จะทดลอง หรือเล่นกับความคิดใหม่ ๆ ของตน ครูที่มีความคิดสร้างสรรค์จะพอใจ และทำงานหรือทดลองความคิดของตนโดยมิได้หวังสินจ้างหรือรางวัลเป็นผลตอบแทน

2. เป็นแหล่งความรู้ และมีความรอบรู้ ครูควรเป็นผู้ที่สนใจศึกษา ค้นคว้า สืบหาสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางทั้งที่อยู่ในเรื่องหลักสูตร วิธีสอน เอกสาร ตำรา และวัสดุอุปกรณ์การสอน หรือสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ยึดอยู่กับเอกสารการสอนหรือคู่มือแนะนำเพียงอย่างเดียว แต่ครูควรจะมีความรู้ดี และเป็นแหล่งความรู้ด้วย ความรอบรู้ในเรื่องวิชาความรู้ต่าง ๆ ไปก็เป็นคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับครู ครูควรจะเป็นผู้ที่มีความสนใจศึกษา ใฝ่หาความรู้เพื่อประเทืองสติปัญญาของตน มีความคิดความจำดี และมีความเชี่ยวชาญหรือความสามารถพิเศษในบางสาขาวิชา เพื่อจะได้สามารถให้การช่วยเหลือแนะนำในการเรียนรู้ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

3. ความสนใจรอบด้าน ครูควรสนใจรอบด้าน สนใจกิจกรรมต่าง ๆ หลาย ๆ อย่าง ไม่ชอบทำอะไรซ้ำ ๆ พัฒนาความสนใจของตนเองอยู่เสมอ และปรับความสนใจให้ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา รักการอ่านในหลาย ๆ สาขาวิชา ไม่ควรเป็นคนเฉื่อยชา หรือขาดความกระตือรือร้น

4. ความสนใจนักเรียน คุณสมบัติอีกประการหนึ่งของครู คือ มีความสนใจนักเรียนอย่างจริงจัง ชอบสอน ชอบทำงานร่วมกับเด็กด้วยความพอใจ และตั้งใจจริง ครูจำเป็นต้องสนใจให้ความเอาใจใส่ ศึกษา และสังเกตเด็กของตนอย่างละเอียดถี่ถ้วน นอกจากความสนใจของครูที่มีต่อนักเรียนแล้วครูจะต้องตั้งใจสอน และแนะนำเด็กด้วยความเต็มใจ และเสียสละ เข้าใจเด็กอย่างแท้จริง

5. สุขภาพอนามัย สุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจจะเป็นลักษณะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับครู ครูที่มีสุขภาพจิต และสุขภาพกายดีพร้อมก็สามารถยอมรับ และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ควรเป็นบุคคลที่มีสุขภาพเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ มีวุฒิภาวะสมวัย ทั้งในด้านร่างกาย ความคิด และการกระทำ ตลอดจนการยอมรับตนเอง

6. สอนให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของครูที่มีความคิดสร้างสรรค์ คือ สามารถสอนหรือฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ครูที่มีความคิดสร้างสรรค์จึงไม่ใช่ครูที่แสดงความเก่งความสามารถเพียงคนเดียวตลอดเวลา แต่ครูที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถแสดงเป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ ชำบชึ้ง และเลียนแบบอย่างที่ดีได้

7. คุณสมบัติส่วนตัว ครูควรเป็นคนที่มีความสนใจ การแต่งกายประณีต สวยงาม เหมาะสมกับวัยโอกาส และสถานที่ มีมารยาทดี มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีทั้งการพูด และการเขียน พูดจาชัดเจนถูกต้อง วางตัวได้เหมาะสมกับโอกาส และสถานที่ การแสดงออกทั้งด้านความคิด และการกระทำเป็นที่ยอมรับ สามารถติดต่อ และประสานงานกับคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งนักเรียน เพื่อน ครู และผู้ปกครองของเด็กได้ดี

บุคลิกภาพของครูพลศึกษา

บุญเจือ สุวรรณพฤษ (2523: 9) กล่าวว่า ครูพลศึกษา คือ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถพิเศษเฉพาะในทางพลศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญพิเศษคือการให้การอบรมโดยใช้กิจกรรมทางกายเป็นสื่อเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ และทางสังคม โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้เป็นพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย บุคลิกภาพจึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญในการคัดเลือกตัวบุคคลที่จะเข้าเรียนในสาขาวิชาพลศึกษา เมื่อผู้เรียนสำเร็จออกไปเป็นครูพลศึกษาแล้ว เมื่อจะมีบุคลิกภาพแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติหลังจากที่ได้กลั่นกรองในการคัดเลือกเข้าเรียนแล้วก็ตาม แต่บุคลิกภาพเป็นเรื่องที่สามารถจะปรับปรุงให้มีคุณภาพดีที่ตามสังคมต้องการได้ ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพดีพอประมวลตามความสำคัญได้ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีซึ่งเป็นรากฐานในการปฏิบัติหน้าที่
2. เป็นผู้มีความรู้ และทักษะดีในทางพลศึกษาเพราะจะสร้างเสริมความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง และสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่ศิษย์ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
3. รู้เทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ และทักษะให้แก่ศิษย์เป็นอย่างดีซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญของครูพลศึกษา
4. มีความประพฤติเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์
5. สังคมดี เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา

บุคลิกภาพเป็นเรื่องที่จะพัฒนาเพิ่มพูนหรือปรับปรุงให้มีคุณภาพที่ดีตามที่พึงประสงค์ได้ อันเป็นสิ่งที่ไม่เหลือวิสัยของครูพลศึกษา ความสำคัญของบุคลิกภาพของครูพลศึกษานับว่าให้ผลแก่การประกอบอาชีพครูพลศึกษาเป็นอย่างดี

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 198-205) ได้สรุป คุณสมบัติของครูพลศึกษา ไว้ว่า ครูพลศึกษาถือเป็นครู และนักการศึกษาคนหนึ่งที่จะต้องทำหน้าที่ และความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับครูอื่น ๆ ในโรงเรียน แต่สำหรับครูพลศึกษานั้นต้องมีหน้าที่ และความรับผิดชอบตลอดจนลักษณะงานมีความแตกต่าง และมีขอบข่ายของงานค่อนข้างจะกว้างกว่าครูอื่น ๆ บ้าง ดังนั้น ครูพลศึกษาที่ดีจึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะที่แตกต่าง และเพิ่มเติมนอกเหนือจากครูอื่น ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้นดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ดีทั้งในด้านวิชาการทั่วไป วิชาการศึกษา และวิชาพลศึกษา
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ และปรัชญาการพลศึกษา และการกีฬาเป็นอย่างดี

3. เป็นผู้ที่มีความรักความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษา และการกีฬาด้วยความบริสุทธิ์ใจอย่างแท้จริง

4. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงที่ต้องกระทำหรือปฏิบัติเพื่อให้งานนั้นสำเร็จเสร็จสิ้นตามที่ได้รับมอบหมายมา

5. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความกระตือรือร้นสูง

6. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ และสุขภาพที่ดี มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์

7. เป็นผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตใจอบอุ่นอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

8. เป็นผู้ที่มีอารมณ์สนุกสนาน และมีความรักเด็ก

9. เป็นผู้ที่ยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครูโดยเคร่งครัด

วาสนา คุณาภิสัทธา (2539: 318-319) ได้สรุป คุณสมบัติของครูพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การอุทิศตน นักเรียนจะไม่เคารพครูที่ไม่สนใจนักเรียน ไม่สนใจการสอน และการควบคุมชั้น ครูจึงต้องควบคุมชั้นเรียนให้ได้จึงจะสอนได้ การอุทิศตนเพื่อการสอนจึงเป็นส่วนที่มีประสิทธิภาพ

2. มีความรู้ ครูต้องมีความรู้ในทักษะ และเทคนิคของวิชาที่สอนเป็นอย่างดีเพราะนักเรียนต้องการเรียนรู้สิ่งที่ถูกต้อง นักเรียนจะขาดความเชื่อถือครูที่ขาดความรู้

3. มีบุคลิกภาพดี หมายถึง ความเป็นมิตร ความเป็นกันเอง และมีมนุษยสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นด้วยความรู้สึกทั้งเป็นเพื่อน ผู้ร่วมงาน ผู้บริหาร และพ่อแม่

4. มีความมั่นคงทางอารมณ์ ครูที่ไม่รู้จักการควบคุมอารมณ์จะสร้างปัญหาและก่อให้เกิดความตึงเครียดในการสอน ครูจึงควรมีการปรับตัวที่ดี อดทน อดกลั้น มีความสุข ความพอใจ และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้ดี

5. เข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูต้องเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนในด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ แล้วนำไปประกอบการวางแผนการสอน นักเรียนแต่ละคนจะมีความก้าวหน้าไม่เหมือนกัน ครูต้องเคารพ และเชื่อในตัวนักเรียนว่านักเรียนทำได้ แต่ต้องใช้เวลาพอสมควร

6. มีความสนใจ และภูมิใจในวิชาชีพ ครูต้องพยายามส่งเสริมความก้าวหน้าให้แก่ตนเองด้วยการค้นคว้า ศึกษา ทำวิจัย และเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมวิชาชีพ ความรู้ที่ควรเพิ่มเติมอยู่เสมอ คือ จิตวิทยาการกีฬา สรีรวิทยาการออกกำลังกาย วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว และทักษะกลไก ความรู้เหล่านี้เป็นเอกลักษณ์ของวิชาชีพพลศึกษา

7. มีความเป็นผู้นำ ครูต้องเป็นผู้นำที่ดี มีการเตรียมตัวที่ดี มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพทางสังคมที่ดี และมีประสิทธิภาพการสอนที่ดี

8. มีคุณสมบัติเฉพาะตัว ดังนี้

- 8.1 สุขภาพ ร่างกายสมบูรณ์ มีสุขภาพแข็งแรงอยู่เสมอ
- 8.2 ท่าทาง การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย กิริยาวาจาดี
- 8.3 น้ำเสียง เน้นเมื่อสำคัญ สอนกลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยน้ำเสียงปกติไม่ดังเกินไป

หรือไม่ตะโกน

8.4 บุคลิกภาพ มีสุขภาพดี ดูเป็นผู้มีความสุข และมีสมรรถภาพทางกายดีเป็นต้นแบบด้านต่าง ๆ ได้ดี เช่น ยุติธรรม ซื่อสัตย์ มีศีลธรรม

8.5 ความคิดสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี และเหมาะสมในโอกาสต่างๆ

8.6 ความร่วมมือ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ มีการรวมกลุ่ม ชอบที่จะสอนเด็ก สร้างสัมพันธ์ในกลุ่มได้ดี และมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่ม

8.7 ความพอใจ มีความพอใจในการสอน และการทำงาน รักอาชีพครู

8.8 อารมณ์ขัน รู้จักผ่อนคลายความเครียด

8.9 ความสัมพันธ์เกี่ยวกับอาชีพ มีวุฒิภาวะ มีการตัดสินใจที่ดี และมีมารยาทในวิชาชีพ

การวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยาก และซับซ้อน เมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดอื่น ๆ ซึ่งล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543: 258) ได้กล่าวถึง รูปแบบของเครื่องมือบุคลิกภาพที่นิยมใช้ไว้ 5 วิธี ดังนี้

1. การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย การสังเกตเป็นการยากที่จะดูได้ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องวางแผนสังเกตเป็นบางเวลา ผู้สังเกตควรมีการรับรู้ที่ดี มีความแม่นยำ จดจำสิ่งที่สังเกตได้เป็นอย่างดี เพื่อความแน่ใจในการวิจัย ควรให้มีผู้สังเกตอย่างน้อย 2 คน เพื่อเอาผลการสังเกตมาทดสอบกัน ว่าสอดคล้องกันหรือไม่ และผู้สังเกตต้องได้รับการอบรมวิธีการสังเกตที่ดี และถูกต้องด้วย

การวัดบุคลิกภาพโดยการสังเกต จะเป็นบุคลิกภาพลักษณะเดียว เช่น ต้องการวัดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความก้าวร้าวเป็นบุคลิกลักษณะเดียว ก่อนการสังเกต ต้องนิยามความก้าวร้าวให้แน่ชัด และเขียนออกมาเป็นพฤติกรรมให้ได้มากที่สุด แล้วเลือกที่เป็นพฤติกรรมให้ได้มากที่สุด แล้วเลือกที่เป็นพฤติกรรมที่สำคัญ เพราะการสังเกตมีข้อจำกัด เมื่อเลือกพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนได้แล้ว เอามาเขียนเป็นข้อ ๆ เป็นรายงานไว้เช็ค ถ้าสร้างเครื่องมือสามารถ

นิยามบุคลิกภาพในรูปแบบของพฤติกรรมท่าทางได้ชัดเจนเพียงพอที่จะสังเกต จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สังเกตอย่างมาก และจะวัดบุคลิกภาพได้ตรงตามความเป็นจริงมากกว่าเครื่องมืออื่น ๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้ที่สัมภาษณ์จะต้องมีหลักจิตวิทยาในการพูด การถาม เพื่อให้ได้พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ต้องการทราบ ส่วนผู้ถูกสัมภาษณ์ก็ต้องมีลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา มีนิสัยในการแสดงออกโดยการพูดจา ถ้าเป็นคนเงิบเงยไม่แสดงกิริยาตอบโต้ การสัมภาษณ์ก็จะไร้ความหมาย การสัมภาษณ์ต้องสร้างความเป็นกันเองด้วยจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง

เมื่อตั้งจุดหมายว่าการวัดบุคลิกภาพแบบใด ก็ต้องสร้างข้อคำถามที่สามารถกระตุ้นให้ผู้สัมภาษณ์แสดงการตอบพฤติกรรมที่ต้องการนั้นได้ คำถามแต่ละข้อจึงควรทดลองให้ดีกว่าก่อน จนแน่ใจว่ามีคุณภาพจึงไปฝึกอบรมคนสัมภาษณ์ ซึ่งจะต้องวางกิริยาท่าทาง กิริยาการแสดงออก การพูดจาให้เป็นที่น่าเชื่อถือ และน่าไว้วางใจ การสร้างข้อคำถาม เป็นคำถามสั้นๆ และชัดเจน ถ้าใช้เวลานานเกินไปผู้ถูกสัมภาษณ์จะเบื่อและไม่ให้ความร่วมมือ การตอบเป็นการเสแสร้ง ข้อมูลก็จะเสียหาย ไม่มีความเที่ยงตรง คือ วัดในสิ่งที่เราต้องการวัดไม่ได้ การสัมภาษณ์เพื่อวัดบุคลิกภาพเป็นการสัมภาษณ์แบบมาตรฐาน (Structured Interview) คือ มีการวางแผนที่ดี มีจุดมุ่งหมาย คำถามมีคุณภาพ มีความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงสูง

3. การเขียนตอบ แบบนี้จะมีตัวเราเป็นข้อความ หรือข้อคำถาม หรือข้อความแสดงสถานการณ์ตามความเหมาะสมในการนำเสนอ ตัวเราหรือตัวกระตุ้นนี้เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเมื่อแต่ละคนจะได้รับตัวเราเหล่านี้ ก็จะตอบออกมาด้วยตัวความรู้สึกนึกคิดของเขาเอง บางทีเรียกว่า การรายงานตนเอง (Self-Report) เครื่องมือวัดแบบนี้มีชื่อเรียกหลายอย่าง Test (แบบทดสอบ) หรือ แบบสำรวจ (Inventory) แบบสอบถาม (Questionnaire) หรือมาตราวัด (Scales) ดังนั้น การใช้ชื่อเครื่องมือวัดบุคลิกภาพไม่ควรยึดรูปแบบ หรือชื่อเรียก หากเห็นว่าวิธีการถาม หรือการเร้าเน้นหนักทางใด ก็ใช้ชื่อนั้นตามความเหมาะสม

4. การใช้จินตนาการ เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ (Ambiguous Stimuli) เพื่อให้ผู้ตอบใช้จินตนาการอันเกิดจากสำนึกที่อยู่ในส่วนลึกของความรู้สึกในตัวคนแต่ละคน ว่าสิ่งนั้นมีความหมายอย่างไรต่อเขา ซึ่งแต่ละคนจะมีความรู้สึกต่อสิ่งเร้าที่คลุมเครือนั้นแตกต่างกัน การแสดงออกจะแสดงถึงโลกส่วนตัวหรือบุคลิกภาพของแต่ละคน เทคนิคการใช้จินตนาการ สิ่งเร้าเป็นแบบไม่มีโครงสร้างโดยตรง การตอบจึงตอบได้แบบเสรี ตามความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละบุคคล การแปลผลจึงยุ่งยากซับซ้อน แนวคิดนี้อาศัยทฤษฎีจิตวิเคราะห์มาอธิบายในเรื่องของจิตใต้สำนึกของบุคคล ถ้ามีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าที่แปลกประหลาดเกิดขึ้น จิตนั้นก็จะแสดงความรู้สึกออกมา การหาแนวทางแปลที่ดีจึงน่าจะเป็นกลุ่มที่รู้จัก (Known Groups) ว่าถ้าเป็นกลุ่มที่รู้จักนี้ได้

เห็นสถานการณ์หรือภาพนี้แล้ว จะจินตนาการว่าเป็นอะไร ศึกษาให้แน่ใจว่ามี ความเที่ยงตรง (Validity) ดีแล้ว จึงนำไปใช้ แต่ในทางปฏิบัติการศึกษาด้านนี้ขาดความเที่ยงตรง ขาดความเชื่อมั่น (Reliability) อยู่มาก ชนิดของแบบทดสอบจินตนาการที่นิยมสร้าง ดังนี้

- 4.1 คำสัมพันธ์ (Word Association)
- 4.2 การเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion)
- 4.3 การเติมเต็มเรื่องราว (Story Completion)
- 4.4 การแปลผลจากภาพที่กำหนดให้

5. การใช้อุปกรณ์วัดทางกายภาพ เนื่องจากมีความเชื่อว่าการแสดงบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเกิดจากฮอร์โมน (Hormones) ระบบของต่อม และระบบประสาทอัตโนมัติ (Autonomic Nervous System) การวัดทางกายภาพสามารถวัดอาการบางประการของระบบเหล่านี้ บางกรณีการตกใจ กลัว แรงดันโลหิตสูง ทำให้ส่วนผสมของเลือดเปลี่ยนแปลง แม้แต่อัตราการหายใจยังสามารถวัดความเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ได้ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายแบบนี้ทำให้นักจิตวิทยาสนใจมาวัดทางกายเพื่อทำนายจิตใจของการวัดบุคลิกภาพโดยอาศัยเครื่องมือทางกายภาพ แต่ยังไม่ได้ผลเป็นที่เชื่อถือมากนัก เพราะมีความคลาดเคลื่อนในการแปลผล

การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ

การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543: 254-255, เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2520: 34-35)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง เป็นการวางโครงการล่วงหน้าว่าในการวิจัยหรือการสอบนั้นต้องการจะวัดตัวแปรหรือคุณลักษณะใด จะสอบวัดกับใคร และสอบวัดไปเพื่ออะไร ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะต้องกำหนดขอบเขตของการวัด และอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรให้ชัดเจนว่าพฤติกรรมหรือตัวแปรที่จะวัดนั้นมีองค์ประกอบเช่นไร โดยทั่วไปผู้สร้างแบบทดสอบจะมีจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ เพื่อความประสงค์ในการใช้ทำอะไรบางอย่าง บางทีเลือกสร้างเพียงคุณลักษณะเดียว เช่น ความเครียด ความกล้าหาญ เป็นต้น แต่บางทีเลือกคุณลักษณะหลาย ๆ อย่างเพื่อจุดประสงค์ในการพยากรณ์พฤติกรรมรวม เช่น จะเป็นแพทย์ควรจะมีบุคลิกภาพด้านใดบ้าง จะเป็นตำรวจควรเลือกคนที่มีบุคลิกภาพแบบใด เป็นต้น

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสาร และแบบทดสอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการ สร้างคุณลักษณะหลายอย่าง มีนิยามหรือทฤษฎีอธิบายไว้หลายคน เพื่อความกระจ่างแจ้งจึงควรศึกษาจากเอกสารที่มีการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยมาก่อน อย่างน้อยให้เห็นภาพในสิ่งที่สร้างว่าควรมีรูปแบบเป็นอย่างไร

3. เขียนนิยามสิ่งที่ต้องการศึกษาใหม่ให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องตามนั้น นิยามอาจไม่เหมือนของเดิมก็ได้ แต่ต้องมีเหตุผลมาสนับสนุนแนวคิดนั้น

4. กำหนดลักษณะของการวัด เป็นการกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบที่จะนำไปใช้วัดหรือรื้อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา โดยต้องกำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรม และจุดมุ่งหมายของการวิจัยนั้น ๆ ว่าควรใช้แบบทดสอบประเภทใด เพื่อจะวัดได้ผลตามที่มุ่งหวังไว้ ตลอดจนต้องกำหนดขอบเขตของแบบทดสอบว่า ควรมีจำนวนข้อหรือสเกลมากน้อยเพียงใด และจะใช้วิธีดำเนินการสอบอย่างไร เป็นการสอบกลุ่มหรือรายบุคคล จำกัดเวลาในการตอบหรือไม่จำกัด รูปแบบของแบบทดสอบมีหลายชนิด เช่น ประเภทข้อความเดียว ประเภทข้อความคู่ ประเภทสถานการณ์ ฯลฯ นอกจากนั้นการให้ตอบก็มีหลายรูปแบบ อาทิ ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ ใจ-ไม่ใช่ บ่อยที่สุด-บางครั้ง-นาน ๆ ครั้ง-ไม่เคยเลย ฯลฯ

5. การสร้างแบบทดสอบ จากการกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบจะทำให้ทราบลักษณะของข้อคำถามว่าเป็นไปในลักษณะใด ส่วนใหญ่แล้วจะมุ่งวัดพฤติกรรมที่แอบแฝงของบุคคล ดังนั้น คุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการวัดจึงควรที่จะผ่านการวิจัยมาแล้วว่า มีลักษณะย่อยอย่างไรบ้าง หรืออย่างน้อยควรจะมีการวิจารณ์มาบ้างว่ามีองค์ประกอบใด หลังจากนั้นเขียนข้อสอบตามค่านิยามพฤติกรรมแต่ละด้าน เพื่อจะวัดลักษณะนิสัยอันจะก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพนั้น ๆ และต้องระลึกเสมอว่าตัวข้อสอบนั้นเป็นเพียงตัวอย่าง (Sample) ของพฤติกรรมเท่านั้น มิได้หมายความว่าพฤติกรรมทั้งหมดของตัวแปรนั้น ในการวัดใดที่มีแต่เพียงพฤติกรรมไม่มีเนื้อหา เช่น แบบทดสอบบุคลิกภาพนั้นควรเลือกใช้พฤติกรรมที่มีลักษณะเด่น หรือคาดว่าจะมีองค์ประกอบหลักของตัวแปรนั้น นอกจากนี้ผู้สร้างแบบทดสอบยังต้องคำนึงถึงคุณภาพและข้อจำกัดที่จะเกิดขึ้นกับแบบทดสอบนั้นด้วย

6. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น เป็นการตรวจสอบเพื่อพิจารณาความถูกต้องในขั้นแรก ทางด้านนิยาม ด้านภาษา ด้านรูปแบบ ขั้นนี้การตรวจสอบควรทำโดยผู้เชี่ยวชาญ คำว่า “ผู้เชี่ยวชาญ” หมายถึง ผู้ที่มีผลงาน และมีประสบการณ์ด้านบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้อง

7. ทดลองครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบเบื้องต้น การสร้างแบบทดสอบทางจิตวิทยา เป็นการวัดทางอ้อม (Indirect) เพราะพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมานั้น อาจมีหลายรูปแบบ และมีจำนวนมาก ซึ่งยากต่อการวัดหรือการที่จะศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้น นักวิจัยจึงเลือกศึกษาแต่เพียงตัวอย่างพฤติกรรมที่จะเชื่อได้ว่าเป็นตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหลาย (Behavioral Universe) การสร้างแบบทดสอบจึงจำเป็นต้องอาศัยการสุ่มเนื้อหา (Content Sampling) เพื่อให้แบบทดสอบนั้นสามารถเชื่อได้ว่าเป็นตัวแทนที่ดีของสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรม (Universe or Frame of Reference) ฉะนั้นการที่จะนำแบบทดสอบไปใช้ในการวิจัยจริง ๆ จำเป็นต้องทำการตรวจสอบว่าแบบทดสอบนั้นเป็นตัวแทนที่ดีของสิ่งเร้าจริงหรือไม่

เพราะการวัดที่แม่นยำให้ข้อมูลที่ดีนั้น ต้องขึ้นอยู่กับเครื่องมือเป็นสำคัญว่ามีคุณภาพเพียงใด แบบทดสอบทางจิตวิทยาส่วนใหญ่จะคำนึงถึงคุณภาพในด้านต่อไปนี้

7.1 ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถแทนสิ่งที่เราให้บุคคลตอบสนองตามลักษณะ (Trait) นั้นกำหนดให้ตอบสนองหรือไม่

7.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ผลของการวัดนั้นสามารถบอกระดับหรือความเข้มของคุณลักษณะนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงใด มีความคลาดเคลื่อนในการดำเนินการวัดมากน้อยเพียงใด

7.3 ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง แบบทดสอบนั้นมีความชัดเจนในตัวของมันเองมากน้อยเพียงใด ในการที่จะให้เราให้บุคคลตอบสนองได้ตามความต้องการของผู้สร้างแบบทดสอบ ตลอดจนระบบของการให้คะแนนหรือสัญลักษณ์ที่จะแทนความเข้มของคุณลักษณะเป็นที่น่าเชื่อถือ และนำไปใช้ได้ทั่วไปหรือไม่ในการแปลความหมาย

8. คัดเลือก และปรับปรุงจากผลการวิเคราะห์คุณภาพครั้งที่ 1 เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการวัดแล้วทำเป็นชุดใหม่ หรืออาจจะต้องเขียนเพิ่มเติมก็ได้ แล้วแต่ผลการวิเคราะห์คุณภาพครั้งที่ 1

9. ทดลองครั้งที่ 2 ครั้งนี้เป็นการเลือกเอาข้อที่ดีมีคุณภาพแล้วมาทดลองกลุ่มตัวอย่างควรมากขึ้น และเป็นตัวแทนของประชากรจริง ๆ วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกอีกครั้ง ดูว่ายืนยันย่นว่าแต่ละข้อมีคุณภาพดีอยู่หรือเปล่า วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม ถ้ามีคุณภาพสูงดีแล้วก็ใช้ได้ แต่ถ้ามีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จำเป็นจะต้องแก้ไขปรับปรุงใหม่ แล้วนำไปทดลองใหม่ ทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนได้แบบทดสอบฉบับที่ดี มีคุณภาพสมบูรณ์ การทดลองจึงอาจมีได้มากกว่า 2 ครั้ง

10. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ซึ่งเกณฑ์ปกติ หมายถึง ข้อเท็จจริงที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างชัดเจนแล้ว และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับของบุคลิกภาพของแต่ละคนว่า จะเป็นคนลักษณะใดเมื่อเทียบกับกลุ่มประชากร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟิลลิปส์ (ลินินาฏ พันธุ์ดี. 2534: 26-27; อ้างอิงจาก Phillips and others. 1985. Personality traits and Teacher Student Behavior in PE. pp. 408) ได้ทำการศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของครู และนักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูที่สอนพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 18 คน และสื่อนักเรียนที่ครูเหล่านั้นสอน จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามบุคลิกภาพที่มีชื่อว่า "The Sixteen

Personality Factor Questionnaire” ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .80 ถึง .93 ค่าความเที่ยงตรงเชิงองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .84 ถึง .96 และแบบทดสอบวัดพฤติกรรมในการเรียนพลศึกษา ชื่อว่า “Physical Education Teacher Assessment Instrument” ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพในการยืนยันรักษาสติ (Assertiveness) ความคล่องตัว (Expediency) การใช้คำถาม (Questioning) การจินตนาการ (Imaginativeness) ความจริงใจ (Genuineness) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Confidence) และการทดลอง (Experimenting) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมของครู และนักเรียนที่เรียนพลศึกษา ครูที่มีคะแนนบุคลิกภาพที่สูงมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ (Knowledge) มีการใช้จุดประสงค์ และมีวิธีสอนที่เหมาะสม สามารถวางแผนการสอน และให้ข้อมูลย้อนกลับได้ดี การฝึกปฏิบัติ ได้ดีกว่าครูที่มีคะแนนบุคลิกภาพต่ำ

กอร์แมน (Gorman. 1989: online) ศึกษาค้นคว้าเรื่องความกลัวกับความสำเร็จ ความโดดเด่น และบุคลิกภาพของนักกีฬาที่มีความสามารถสูง ปัญหาบางด้านของบุคลิกภาพสัมพันธ์กับการแสดงความสามารถของนักกีฬา อย่างไรก็ตามจากการศึกษาที่ผ่านมาความหวาดกลัวต่อความสำเร็จ ความโดดเด่น ไม่มีผลต่อการปฏิบัติตามหลักวิชาการ ซึ่งได้จากการตรวจสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันต่อนักกีฬา ในทางปฏิบัติตามหลักวิชาการ หรือหลักการใหญ่ภายในและภายนอกที่เป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพ โดยการใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพในการจัดประชุมนักกีฬาทั้งหมด 125 คน โดยเอาคะแนนที่ได้มาจากเครื่องมือที่ทำการทดสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ พบว่า บุคลิกภาพของนักศึกษาที่มีความสามารถสูงค่อนข้างจะมีความโดดเด่น และประสบความสำเร็จเป็นผู้ที่มีความรอบร้อม อารมณ์ดี มีความเป็นผู้ใหญ่

กูด และคนอื่นๆ (Gould; et al. 2005: Abstract) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพและสถานะภาพทางสังคมที่ผู้ฝึกสอนกีฬาในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาควรมี และศึกษาความเข้าใจของผู้ฝึกสอนต่อบทบาทของตนเองที่สามารถพัฒนาทักษะของนักกีฬา โดยสำรวจจากผู้ฝึกสอนในระดับมัธยมจำนวน 154 คน จาก 7 ชนิดกีฬาผลสรุปว่าเรื่องที่ผู้ฝึกสอนให้ความสำคัญที่สุดคือ เรื่องจิตวิทยา การพัฒนาทางสังคม ทักษะการสอนพลศึกษา และการพัฒนาการทางกาย ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ฝึกสอนที่ทำงานระดับมัธยมศึกษามากที่สุดคือ ไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างความรับผิดชอบในตนเอง การขาดแรงจูงใจ จริยธรรมในการทำงาน ขาดความสามารถในการสื่อสาร ทักษะการฟัง ปัญหากับผู้ปกครอง และระดับผลการเรียนที่ไม่ดี ผลจากการวิจัยนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาให้กับผู้ฝึกสอนในระดับมัธยม และการพัฒนาการทิศทางในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

งานวิจัยในประเทศ

ประดิษฐ์ รัชชา (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพตามทฤษฎีการวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่า ครูส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่ และครูดีเด่นมีบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่มากกว่าผู้บริหาร และครูทั่วไป แสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพแบบผู้ใหญ่นั้นเป็นบุคลิกภาพที่เมื่ออยู่ในตัวบุคคลมาก จะช่วยให้บุคคลเป็นคนที่มีความดี กล่าวคือ บุคคลเมื่อมีโอกาสได้เผชิญกับงานในหน้าที่ ย่อมมีโอกาสได้คิดได้ใช้ความสามารถทางสติปัญญา และเหตุผลในการหาทางแก้ปัญหา

เสรี ฤทธิธาดา (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา บุคลิกภาพของการศึกษาธิการอำเภอ และเปรียบเทียบบุคลิกภาพสองแบบ คือ บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ และแบบไม่สร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 235 คน โดยสุ่มมาจากประชากร ศึกษาธิการอำเภอจำนวน 784 คน การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ทำวิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมศึกษาธิการอำเภอมีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ในระดับมาก และมีบุคลิกภาพแบบไม่สร้างสรรค์ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพทั้งสองแบบเป็นรายข้อ พบว่า ศึกษาธิการอำเภอมีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่เกี่ยวกับความชอบในการนั่งสมาธิซึ่งมีในระดับน้อย และมีบุคลิกภาพแบบไม่สร้างสรรค์ส่วนใหญ่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อความที่เกี่ยวกับการประนีประนอม การพึ่งพาคนอื่นในการทำงาน และการตัดสินใจ ความไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง การเป็นคนยึดกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด การมองคนในแง่ลบ การชอบหนีปัญหา ความวิตกกังวล และความไม่ยึดหลักการและทฤษฎีในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทั้งสองแบบของศึกษาธิการอำเภอ จำแนกตามสังกัด อายุ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง และวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรานม รอดทัศนาศนา (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา บุคลิกภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 15 ด้าน คือ ด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านการเป็นผู้ตาม ด้านความเป็นระเบียบ ด้านการแสดงออก ด้านการพึ่งตนเอง ด้านผูกไมตรีกับผู้อื่น ด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ด้านขอความช่วยเหลือ ด้านมีอำนาจเหนือผู้อื่น ด้านการยอมรับโทษ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านเปลี่ยนแปลง ด้านความอดทน ด้านการคบเพื่อนต่างเพศ และด้านความก้าวร้าว โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการ

ทำงาน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็น อาจารย์พลศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ ในปีการศึกษา 2538 ในสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่ได้ทำการดัดแปลงมาจากแบบทดสอบบุคลิกภาพอีพีพีเอส (EPPS) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจาย ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 15 ด้าน โดยส่วนรวม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า มีค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับความสำคัญของบุคลิกภาพใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านความช่วยเหลือผู้อื่นเป็นอันดับแรก ด้านความอดทน อันดับสองรองลงมา คือ ด้านความเป็นระเบียบ ด้านความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ด้านขอความช่วยเหลือ ด้านการแสดงออก ด้านเปลี่ยนแปลง ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความก้าวร้าว และด้านคบเพื่อนต่างเพศ ตามลำดับ

ไพบูลย์ เลิศวิมลรัตน์ (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการสำรวจบุคลิกภาพของผู้ตัดสินสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 46 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบอีพีพีเอส ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพของผู้ตัดสินสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีคะแนนเฉลี่ยจัดอันดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความอดทน ด้านคบเพื่อนต่างเพศ ด้านความเป็นระเบียบ ด้านเข้าใจตนเอง และผู้อื่น ด้านผูกมิตรไมตรีกับผู้อื่น ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านความก้าวร้าว และด้านเป็นผู้ตาม ตามลำดับ

อาภรณ์ หุ่นสวัสดิ์ (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษามุขลักษณะบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่ผู้ทำวิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน โดยตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาแล้วนำไปทดลองใช้ และหาความเชื่อมั่น และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของ ครอนบาค จำนวน 10 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา 9 ด้าน คือ ด้านความกระตือรือร้น ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านความมีศิลปะ ด้านความเป็นผู้นำ เอาใจใส่ผู้อื่น ความยืดหยุ่น ความสามารถในการประสานงาน ด้านการเข้าสังคม มั่นใจในตนเอง และความเป็นคนเปิดเผย ด้านการยึดทฤษฎีหลักการ ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา, ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สรุปได้ว่า ครูพลศึกษานอกจากจะมีความรู้ ความสามารถในการสอน และการปฏิบัติกิจกรรมแล้ว ยังต้องมีบุคลิกภาพที่ดีด้วย โดยเฉพาะบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ซึ่งประกอบบุคลิกภาพทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ ด้านความกระตือรือร้น, ด้านความคิดสร้างสรรค์, ด้านความมีศิลปะ, ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน, ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย, ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ, ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา, ด้านการตรงต่อเวลา, ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน จะเป็นตัวช่วยสำคัญให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูพลศึกษาที่สอนในช่วงชั้นที่ 1-4 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย จำนวน 342 คน เป็นชาย 305 คน หญิง 37 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูพลศึกษาสอนในช่วงชั้นที่ 1-4 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูป ของ เครจซี่ และมอร์แกน ((Krejcie & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน จากการสุ่มโดยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน
2. นำกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน นำมาหาสัดส่วนจาก 4 เขตพื้นที่การศึกษา จะได้จำนวนครูพลศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่ ดังนี้ 50, 49, 45 และ 56 แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง เรียงตามลำดับเขตพื้นที่การศึกษา
3. นำกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษามาจับสลากชื่อโรงเรียนเพื่อหาตัวแทนของครูพลศึกษาให้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เขต 1	71	13	84	37	13	50
เขต 2	78	5	83	44	5	49
เขต 3	71	5	76	40	5	45
เขต 4	85	14	99	42	14	56
รวม	305	37	342	163	37	200

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของอาภรณ์ หุ่นสวัสดิ์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .934 ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งหมด 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 4 ระดับ
แบ่งออกเป็น 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความกระตือรือร้น
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ด้านความมีศิลปะ
4. ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน
5. ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย
6. ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ
7. ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา
8. ด้านการตรงต่อเวลา
9. ด้านความซื่อสัตย์
10. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

เกณฑ์ของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา
โดยแบ่งการประเมินแบบรวมค่า (Summary Rating) โดยให้เกณฑ์คะแนน 4 ระดับ ดังนี้

3.51 – 4.00	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับ ความเป็นจริงมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับ ความเป็นจริงมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับ ความเป็นจริงน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับ ความเป็นจริงน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย
2. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนที่ทำเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมา มาตรวจสอบความสมบูรณ์

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม กำหนดเป็นรหัสตัวเลข เพื่อนำไปคำนวณหาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าความถี่ หาค่าเฉลี่ย และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาเพศชาย และเพศหญิง ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติที (t-test)

4. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงรายทั้ง 4 เขต โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่ผลของแบบสอบถามมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ อักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบเอฟ (F- Distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean of Square)
p	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 นำข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแบ่งเป็นโดยรวม และแยกเป็นรายข้อทั้งหมด 10 ด้าน โดยกำหนดค่าแปลผล ดังนี้

3.51 – 4.00	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้สถิติที่ t-test

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้สถิติ F-test (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่ผลของแบบสอบถามมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 นำข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง ประกอบความเรียง

ตาราง 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร (n = 200)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	163	81.5
หญิง	37	18.5
2. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย		
เขต 1	50	25.8
เขต 2	49	24.5
เขต 3	45	22.5
เขต 4	56	28.0
3. อายุ		
20 – 29 ปี	22	11.0
30 – 39 ปี	43	21.5
40 – 49 ปี	83	41.5
50 ปีขึ้นไป	52	28.0

ตาราง 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	180	90.0
ปริญญาโท	20	10.0
5. ประสบการณ์สอน		
ต่ำกว่า 10 ปี	44	22.0
11 - 20 ปี	44	22.0
20 ปี ขึ้นไป	112	56.0

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 81.5 เป็นเพศหญิงร้อยละ 18.5 อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 4 คิดเป็นร้อยละ 28, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 1 คิดเป็นร้อยละ 25.8, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 2 คิดเป็นร้อยละ 24.5 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 3 คิดเป็นร้อยละ 22.5 มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.5, ผู้ที่มีช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28, ช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็น ร้อยละ 21.5 และช่วงอายุ 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 11 ส่วนวุฒิทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจะมีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90 และวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็น ร้อยละ 10 ในเรื่องประสบการณ์ด้านการสอน มีประสบการณ์สอน 20 ปี ขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56 ส่วนประสบการณ์สอนต่ำกว่า 10 ปี และ 11 - 20 ปี มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็น ร้อยละ 22

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 แบบโดยรวม และแยกเป็นรายข้อ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 แบบโดยรวม ($n = 200$)

บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา	ระดับความ		
	$\bar{X}$	S.D.	เป็นจริง
1. ด้านความกระตือรือร้น	3.27	0.35	มาก
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.26	0.36	มาก
3. ด้านความมีศิลปะ	3.36	0.37	มาก
4. ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน	3.32	0.38	มาก
5. ด้านการเข้าร่วมสังคมและความเป็นคนเปิดเผย	3.40	0.35	มาก
6. ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ	3.49	0.31	มาก
7. ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา	3.50	0.32	มาก
8. ด้านการตรงต่อเวลา	3.38	0.37	มาก
9. ด้านความซื่อสัตย์	3.47	0.34	มาก
10. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	3.46	0.35	มาก
รวม	3.40	0.29	มาก

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับความเป็นจริงมากทุกด้าน ดังต่อไปนี้เรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31, ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31, ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34, ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35, ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35, ด้านการตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37, ด้านความมีศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37, ด้านความเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38, ด้านความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36,

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ
ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านความกระตือรือร้น (n=200)

ด้านความกระตือรือร้น	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นจริง
1. ข้าพเจ้าสามารถวางแผน และรวบรวมรายละเอียด เกี่ยวกับงานที่ข้าพเจ้าต้องทำ	3.28	0.51	มาก
2. ข้าพเจ้าสนุกกับการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	3.49	0.60	มาก
3. ข้าพเจ้าพอใจที่จะทำงานกับเพื่อนร่วมงานใน หน่วยงาน	3.41	0.59	มาก
4. ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ	3.26	0.60	มาก
5. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว และถูกต้อง	3.27	0.48	มาก
6. ข้าพเจ้าตั้งใจ และเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	3.55	0.53	มากที่สุด
7. ข้าพเจ้าจัดทำอุปกรณ์การสอนโดยใช้งบประมาณ ของโรงเรียนอย่างประหยัด	3.33	0.61	มาก
8. ข้าพเจ้าพัฒนาตนเองทางด้านความรู้และทักษะ ทางกีฬาอยู่เสมอ	3.40	0.60	มาก
9. ข้าพเจ้าเตรียมการสอนทุกครั้ง	3.30	0.61	มาก
10. ข้าพเจ้าติดตามความเคลื่อนไหวและการ เปลี่ยนแปลงความรู้ใหม่ ๆ	3.29	0.63	มาก
11. ข้าพเจ้าชมนิทรรศการต่าง ๆ อยู่เสมอ	2.82	0.66	มาก
12. ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอ	2.90	0.71	มาก
13. ข้าพเจ้าเข้ารับการฝึกอบรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ งานอยู่เสมอ ๆ	3.17	0.62	มาก
14. ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายจนทำให้ เกิดผลดี	3.44	0.55	มาก
รวม	3.27	0.35	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความกระตือรือร้น โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 13 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าตั้งใจ และเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (n=200)

ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระดับความ		
	$\bar{x}$	S.D.	เป็นจริง
1. ข้าพเจ้าชอบทำงานและคิดอะไรใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.35	0.54	มาก
2. ข้าพเจ้าสามารถดัดแปลงเครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	3.24	0.63	มาก
3. ข้าพเจ้าประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้	3.14	0.59	มาก
4. ข้าพเจ้ามีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ	3.16	0.52	มาก
5. ข้าพเจ้าจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม	3.29	0.53	มาก
6. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ	3.31	0.55	มาก
7. ข้าพเจ้าค้นคว้าทดลอง และนำวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้	3.12	0.61	มาก
8. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ	3.25	0.60	มาก
9. ข้าพเจ้าชอบชี้แนะข่าวสารและข้อมูลทางพลศึกษาที่เป็น ประโยชน์ต่อนักเรียนเสมอ	3.45	0.59	มาก
10. ข้าพเจ้าสร้างความสนใจและความสนุกสนานในการ เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย	3.41	0.56	มาก
11. ข้าพเจ้าไม่ใช้วิธีการสอนที่ซ้ำซากต่อเนื่องกันหลายครั้ง	3.18	0.58	มาก
12. ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนหลาย ๆ วิธี	3.27	0.59	มาก
13. ข้าพเจ้ามอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	3.27	0.60	มาก
รวม	3.26	0.36	มาก

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าชอบชี้แนะข่าวสาร และข้อมูลทางพลศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ
ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านความมีศิลปะ (n=200)

ด้านความมีศิลปะ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นจริง
1. ข้าพเจ้าชอบจัดสิ่งของต่าง ๆ บนโต๊ะทำงาน และบริเวณที่ทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย	3.29	0.62	มาก
2. ข้าพเจ้าปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ เหมาะสมอยู่เสมอ	3.30	0.59	มาก
3. ข้าพเจ้าสามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่เพื่อน ร่วมงานได้	3.30	0.55	มาก
4. ข้าพเจ้าสามารถดัดแปลงเทคนิควิธีการทำงานได้ อย่างเหมาะสม	3.27	0.54	มาก
5. ข้าพเจ้าแต่งกายเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การทำงาน และถูกต้องตามกาลเทศะ	3.53	0.57	มากที่สุด
6. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายข้อสงสัยหรือข้อซักถามของ นักเรียนได้กระจ่างแจ้ง	3.46	0.56	มาก
7. ข้าพเจ้าอบรมบ่มนิสัยนักเรียนด้วยถ้อยคำสำนวน ที่สุภาพนุ่มนวล	3.31	0.61	มาก
8. ข้าพเจ้าใช้หลักจิตวิทยาในการสอนและอบรม นักเรียน	3.37	0.54	มาก
9. ข้าพเจ้าจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่าง เหมาะสม	3.31	0.52	มาก
10. ข้าพเจ้ามีบุคลิกภาพงดงาม น่าเลื่อมใส และน่ายึดถือเป็นแบบอย่างได้	3.37	0.54	มาก
11. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียน ในวัยต่าง ๆ เป็นอย่างดี	3.43	0.57	มาก
12. ข้าพเจ้าแนะนำให้นักเรียนจัดห้องเรียน ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย	3.42	0.55	มาก
รวม	3.36	0.37	มาก

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความมีศิลปะ โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 11 ข้อ และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ขำพเจ้าแต่งกายเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การทำงานและถูกต้องตามกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ
ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน (n=200)

ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็นจริง
1. ข้าพเจ้ามักจะได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับเลือกให้เป็นประธานหรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชน	3.18	0.71	มาก
2. ข้าพเจ้าได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี	3.37	0.52	มาก
3. ข้าพเจ้าสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้คล้อยตามได้	3.20	0.59	มาก
4. ข้าพเจ้าสามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้	3.40	0.52	มาก
5. ข้าพเจ้าและเพื่อนร่วมงานมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	3.42	0.53	มาก
6. ข้าพเจ้ายินดีให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการทำงานกับเพื่อนร่วมงานในบางโอกาส	3.43	0.61	มาก
7. ข้าพเจ้าเป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรม	3.26	0.72	มาก
8. ข้าพเจ้าเผยแพร่ข่าวสารด้านพลศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	3.20	0.67	มาก
9. ข้าพเจ้ามีมนุษยสัมพันธ์และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชน	3.31	0.62	มาก
10. ข้าพเจ้าเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่ชุมชน	3.15	0.67	มาก
11. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	3.61	0.58	มากที่สุด
12. ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงานภายในขอบข่ายที่ได้รับมอบหมาย	3.56	0.57	มากที่สุด
รวม	3.32	0.38	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 10 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ
ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย (n=200)

ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นจริง
1. ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ทุกสถานการณ์	3.44	0.54	มาก
2. ข้าพเจ้าเป็นผู้มีความสามารถและเฉลียวฉลาดเท่ากับ คนส่วนมาก	3.36	0.56	มาก
3. ข้าพเจ้ามีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมของกลุ่ม	3.33	0.59	มาก
4. ข้าพเจ้าเป็นบุคคลเปิดเผยและเข้าใจง่าย	3.48	0.56	มาก
5. ข้าพเจ้าเต็มใจเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงวิธีการทำงาน ของตนเอง	3.45	0.51	มาก
6. ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ	3.36	0.56	มาก
7. ข้าพเจ้าพยายามปรับนิสัยที่ไม่ดีบางอย่างเพื่อให้เข้ากับ ผู้อื่นได้	3.35	0.61	มาก
8. ข้าพเจ้ามีอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อนักเรียน และเพื่อน ร่วมงาน	3.54	0.52	มากที่สุด
9. ข้าพเจ้ามีความเป็นกันเอง สามารถพบปะได้ทุกเวลา	3.57	0.55	มากที่สุด
10. ข้าพเจ้าเป็นผู้ฝึกสอนและจัดแข่งขันกีฬาให้กับชุมชน	3.35	0.72	มาก
11. ข้าพเจ้าเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานของทางราชการ	2.95	0.82	มาก
12. ข้าพเจ้ายอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของ ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	3.47	0.58	มาก
13. ข้าพเจ้ามีความจริงใจ เปิดเผย ตรงไปตรงมา	3.59	0.52	มากที่สุด
14. ข้าพเจ้าพยายามอย่างยิ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์ กับผู้อื่น	3.43	0.59	มาก
รวม	3.40	0.35	มาก

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 11 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้ามีความเป็นกันเอง สามารถพบปะได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ
ครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ (n=200)

ด้านยึดทฤษฎีและหลักการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เป็นจริง
1. ข้าพเจ้ายึดถือระเบียบวินัยและข้อบังคับในการ ปฏิบัติงาน	3.49	0.54	มาก
2. ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ	3.48	0.53	มาก
3. ข้าพเจ้ายึดระเบียบและแนวทางที่ถูกต้อง อย่างมีเหตุผล	3.50	0.55	มาก
4. ข้าพเจ้าเป็นผู้ยอมรับความจริง	3.57	0.55	มากที่สุด
5. ข้าพเจ้าใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในการปฏิบัติงาน	3.45	0.57	มาก
6. ข้าพเจ้าพูดจริง ทำจริง มีความหนักแน่น และเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ	3.50	0.55	มาก
7. ข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันโดยเสรี	3.51	0.53	มากที่สุด
8. ข้าพเจ้าสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนตามวิถี ประชาธิปไตย	3.52	0.53	มากที่สุด
9. ข้าพเจ้ามีเหตุผลและใช้วิจารณญาณในการแก้ไข ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ	3.49	0.54	มาก
10. ข้าพเจ้าปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม	3.52	0.50	มากที่สุด
11. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด แม้จะชอบหรือไม่ก็ตาม	3.45	0.54	มาก
12. ข้าพเจ้าไม่พูดคุยเสียงดังในห้องประชุม	3.49	0.52	มาก
13. ข้าพเจ้าทำงานตามระเบียบหรือคำสั่ง อย่างเคร่งครัด	3.45	0.57	มาก
14. ข้าพเจ้ารู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง	3.56	0.54	มากที่สุด
รวม	3.49	0.31	มาก

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 9 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าเป็นผู้ยอมรับความจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์
ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา (n=200)

ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็นจริง
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการศรัทธาภาพผิด เมื่อทำสิ่งที่เห็นว่าผิด	3.50	0.54	มาก
2. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองได้เมื่ออยู่ในภาวะ คับข้องใจ	3.36	0.56	มาก
3. ข้าพเจ้าแสดงความรับผิดชอบเต็มที่ เมื่อเกิดความบกพร่องในการปฏิบัติงาน	3.53	0.54	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้ามีความศรัทธาในอาชีพ	3.55	0.49	มากที่สุด
5. ข้าพเจ้าไม่พูดจาเสียดสีหรือสร้างความแตกแยก	3.52	0.57	มากที่สุด
6. ข้าพเจ้ามีความเมตตากรุณาและไม่เอาเปรียบ ซึ่งกันและกัน	3.50	0.56	มาก
7. ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือผู้อื่นเวลาเดือดร้อน	3.53	0.53	มากที่สุด
8. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน ได้อย่างเหมาะสม	3.49	0.52	มาก
9. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามธรรมเนียมที่ดีของโรงเรียน	3.47	0.53	มาก
10. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามระเบียบและจรรยาบรรณครู อย่างเคร่งครัด	3.51	0.52	มากที่สุด
11. ข้าพเจ้าวางระเบียบวินัยและมารยาทให้นักกีฬา	3.54	0.53	มากที่สุด
12. ข้าพเจ้าชี้แนะแนวทางสำหรับความประพฤติ และลักษณะนิสัยอันดีงามให้นักเรียน และนักกีฬา	3.54	0.55	มากที่สุด
13. ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เช่น ไม่ดื่มสุรา เล่นการพนัน	3.08	0.78	มาก
14. ข้าพเจ้ามีคุณธรรมและยึดถือเป็นแนวทาง ในการดำเนินชีวิต	3.49	0.50	มาก
15. ข้าพเจ้ามีความมัธยัสถ์อดออมไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว	3.26	0.59	มาก
รวม	3.50	0.32	มาก

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้ามีความศรัทธาในอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์
ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านการตรงต่อเวลา (n=200)

ด้านการตรงต่อเวลา	ระดับความ เป็นจริง		
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ข้าพเจ้าทำงานอยู่จนดึกเพื่อให้งานเสร็จตามกำหนด	3.14	0.68	มาก
2. เมื่อมีนัดหมายข้าพเจ้าจะไปถึงก่อนเวลาเสมอ	3.41	0.57	มาก
3. ข้าพเจ้าเข้าสอนตรงเวลาสม่ำเสมอ	3.42	0.56	มาก
4. ข้าพเจ้าตรงต่อเวลาและปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.40	0.54	มาก
5. ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	3.40	0.53	มาก
6. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะทำงานนั้นให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด	3.41	0.52	มาก
7. ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจวิทยากรที่รักษาเวลาในการอภิปรายของตนเองอย่างเคร่งครัด	3.41	0.58	มาก
8. ข้าพเจ้ามักมาทำงานก่อนเวลาและกลับหลังจากเลิกงานเป็นส่วนมาก	3.35	0.57	มาก
9. ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานแบบผัดวันประกันพรุ่ง เมื่อได้รับมอบหมายงานที่ข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันตามกำหนด	3.38	0.58	มาก
10. ข้าพเจ้าทำงานตรงตามเวลา	3.40	0.57	มาก
11. เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำงาน แม้จะยากเพียงใด ข้าพเจ้าสามารถทำให้เสร็จทันตามกำหนดเวลาเสมอ	3.40	0.61	มาก
12. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จโดยเร็ว	3.40	0.57	มาก
13. ข้าพเจ้าส่งงานทันกำหนดเวลาทุกครั้ง	3.38	0.52	มาก
14. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันตามกำหนด	3.48	0.53	มาก
รวม	3.38	0.37	มาก

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านการตรงต่อเวลา โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันตามกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความซื่อสัตย์ (n=200)

ด้านความซื่อสัตย์	ระดับความเป็นจริง		
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ข้าพเจ้าซื่อสัตย์ต่อเพื่อน ๆ	3.51	0.53	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญของมนุษย์	3.56	0.52	มากที่สุด
3. ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำสิ่งใดข้าพเจ้าจะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ	3.52	0.51	มากที่สุด
4. เมื่อข้าพเจ้าโกหกผู้อื่น ข้าพเจ้าจะรู้สึกผิด	3.47	0.53	มาก
5. เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจที่จะทำงานให้ดีขึ้น ข้าพเจ้าก็จะปฏิบัติตามนั้นอย่างเคร่งครัด	3.50	0.51	มาก
6. เมื่อทุกคนชื่นชมในผลงานที่ข้าพเจ้าไม่ได้ทำเอง ข้าพเจ้าจะรู้สึกอายใจ	3.44	0.67	มาก
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการมาทำงานสายเป็นการโกงรัฐที่น่าละอายมาก	3.48	0.57	มาก
8. ข้าพเจ้ายึดถือความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญ	3.47	0.53	มาก
9. เมื่อยืมของผู้อื่นไปใช้ข้าพเจ้าจะส่งคืนเจ้าของทุกครั้ง	3.52	0.54	มากที่สุด
10. ข้าพเจ้าไม่ชอบนำความลับของเพื่อนไปบอกผู้อื่น	3.43	0.56	มาก
11. ข้าพเจ้าทำตามที่ตนพูดให้สัญญา หรือนัดหมาย	3.45	0.55	มาก
12. ข้าพเจ้าไม่เคยหยิบฉวยของคนอื่นมาเป็นของตนเอง	3.57	0.53	มากที่สุด
13. ข้าพเจ้าเป็นคนที่เพื่อนไว้วางใจ	3.46	0.52	มาก
14. ข้าพเจ้าชอบพูดสิ่งต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าคิด	3.36	0.57	มาก
รวม	3.47	0.34	มาก

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 9 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าไม่เคยหยิบฉวยของคนอื่นมาเป็นของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์
ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
ด้านการความมุ่งมั่นในการทำงาน (n=200)

ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเป็นจริง
1. ข้าพเจ้าไม่เคยย่อท้อและยอมแพ้ในการทำงาน	3.51	0.52	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้าลงมือทำงานใด ข้าพเจ้าจะต้องทำอย่างเต็ม ความสามารถ	3.50	0.53	มาก
3. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการปฏิบัติงานด้วยความอดทน	3.54	0.51	มากที่สุด
4. เมื่อเกิดปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้า ค่อย ๆ แก้ปัญหาเพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี	3.47	0.51	มาก
5. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติงานได้ลุล่วง และบรรลุ วัตถุประสงค์	3.44	0.53	มาก
6. ข้าพเจ้าติดตามอ่านบทความหรือหนังสือเกี่ยวกับ พลศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.31	0.60	มาก
7. ข้าพเจ้ามีจิตใจเข้มแข็งไม่แสดงความอ่อนแอ หวั่นไหว ให้คนอื่นเห็น	3.41	0.56	มาก
8. ข้าพเจ้านำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ ในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงาน	3.42	0.52	มาก
9. ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ และรับผิดชอบ	3.53	0.53	มากที่สุด
10. ข้าพเจ้าปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยาก ๆ ให้สำเร็จ	3.44	0.58	มาก
11. ข้าพเจ้าอุทิศเวลาให้กับทางราชการ	3.55	0.54	มากที่สุด
รวม	3.46	0.35	มาก

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 7 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อพาเจ้าอุทิศเวลาให้กับทางราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้สถิติ t-test

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเป็นจริง
ครูพลศึกษาเพศชาย	163	3.39	0.29	มาก
ครูพลศึกษาเพศหญิง	37	3.41	0.31	มาก

จากตาราง 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 พบว่าครูพลศึกษาเพศชาย มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ เท่ากับ 3.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.29 สำหรับครูพลศึกษาเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ เท่ากับ 3.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.31

ตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ครูพลศึกษาชาย	163	3.39	0.29	-0.39	0.69
ครูพลศึกษาหญิง	37	3.41	0.31		

จากตาราง 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า
ครูพลศึกษาเพศชายกับเพศหญิง มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้สถิติ F-test (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่ผลของแบบสอบถามมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเป็นจริง
เขต 1	50	3.33	0.36	มาก
เขต 2	49	3.34	0.26	มาก
เขต 3	45	3.51	0.20	มากที่สุด
เขต 4	56	3.41	0.28	มาก

จากตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 พบว่า เขต 1, เขต 2, เขต 3 และ เขต 4 ค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์เท่ากับ 3.33, 3.34, 3.51 และ 3.41 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.36, 0.26, 0.20 และ 0.28 โดยพบว่า ครูพลศึกษาในเขต 1, เขต 2 และเขต 4 มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก ส่วนเขต 3 มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
เขตพื้นที่การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.978	0.326	3.942*	0.009
	ภายในกลุ่ม	196	16.207	0.083		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) พบว่า เขตพื้นที่การศึกษาที่ต่างกันจะมีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงนำไปทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ของบุคลิกภาพแบบ
 สรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย
 ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

ตัวแปร	$\bar{x}$	เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4
เขต 1	3.33	-	-.006	.1784*	.0824
เขต 2	3.34		-	-.1724*	.0764
เขต 3	3.51			-	-.0961
เขต 4	3.41				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') ของ
 บุคลิกภาพแบบสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย
 ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพแบบสรรค์ของ
 ครูพลศึกษาในเขต 3 แตกต่างจากบุคลิกภาพแบบสรรค์ของครูพลศึกษาในเขต 1 และเขต 2
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาเพศชาย และเพศหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551
3. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาเขต 1-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูพลศึกษาที่สอนในช่วงชั้นที่ 1-4 ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนอย่างน้อย 186 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน เป็นชาย 163 คน และ เพศหญิง 37 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของอาภรณ์ หุ่นสวัสดิ์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .934 ประกอบด้วยแบบสอบถามทั้งหมด 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 4 ระดับ แบ่งออกเป็น 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความกระตือรือร้น
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ด้านความมีศิลปะ
4. ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน
5. ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย
6. ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ

7. ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา
8. ด้านการตรงต่อเวลา
9. ด้านความซื่อสัตย์
10. ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม กำหนดเป็นรหัสตัวเลข เพื่อนำไปคำนวณหาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าความถี่ หาค่าเฉลี่ย หาส່วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง ทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติที (t-test)
4. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย ทั้ง 4 เขต โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่ผลของแบบสอบถามมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ

สำหรับคะแนนของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย ปีการศึกษา 2551 กำหนดระดับคะแนนเฉลี่ย และแปลความหมาย ดังนี้

3.51 – 4.00	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ผลการวิจัยพบว่า

1. สรุปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 81.5 เป็นเพศหญิงร้อยละ 18.5 อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 4 คิดเป็นร้อยละ 28, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 1 คิดเป็นร้อยละ 25.8, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 2 คิดเป็นร้อยละ 24.5 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 3 คิดเป็นร้อยละ 22.5 มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.5, ผู้ที่มีช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28, ช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.5 และช่วงอายุ 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 11 ส่วน วุฒิทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจะมีวุฒิทางการศึกษาอยู่ใน ระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90 และวุฒิทางการศึกษาระดับ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 10 ในเรื่องประสบการณ์ด้านการสอน มีประสบการณ์สอน 20 ปี ขึ้นไป มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56 ส่วนประสบการณ์สอนต่ำกว่า 10 ปี และ 11 - 20 ปี มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 22

2. ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับความเป็นจริงมากทุกด้าน ดังต่อไปนี้ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31, ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31, ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34, ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35, ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35, ด้านการตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37, ด้านความมีศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37, ด้านความเป็นผู้นำและมีความสามารถในการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38, ด้านความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ด้านความกระตือรือร้น โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 13 ข้อ และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าตั้งใจ และเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

2.2 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าชอบชี้แนะข่าวสาร และข้อมูลทางพลศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59

2.3 ด้านความมีศิลปะ โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 11 ข้อ และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าแต่งกายเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การทำงาน และถูกต้องตามกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57

2.4 ด้านการเป็นผู้นำเอาใจใส่ผู้อื่น และมีความสามารถในการประสานงาน โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 10 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58

2.5 ด้านการเข้าร่วมสังคม และเป็นคนเปิดเผย โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 12 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้ามีความเป็นกันเอง สามารถพบปะได้ทุกเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

2.6 ด้านการยึดทฤษฎี และหลักการ โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 9 ข้อ และอยู่ใน

ระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าเป็นผู้ยอมรับความจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

2.7 ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 8 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้ามีความศรัทธาในอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49

2.8 ด้านการตรงต่อเวลา โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันตามกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

2.9 ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 9 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าไม่เคยหยิบฉวยของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53

2.10 ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน โดยรวมครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จำนวน 7 ข้อ และอยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้าพเจ้าอุทิศเวลาให้กับทางราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเพศ มีผลการวิจัยได้ ดังนี้

3.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูพลศึกษาเพศชาย มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์เท่ากับ 3.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.29 สำหรับครูพลศึกษาเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์เท่ากับ 3.41 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.31

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 พบว่า ครูพลศึกษาเพศชาย กับเพศหญิง มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา มีผลการวิจัยได้ดังนี้

4.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 พบว่า เขต 1, เขต 2, เขต 3 และ เขต 4 ค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์เท่ากับ 3.33, 3.34, 3.51 และ 3.41 ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.36, 0.26, 0.20 และ 0.28 โดยพบว่า ครูพลศึกษาในเขต 1, เขต 2 และเขต 4 มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก ส่วนเขต 3 มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมากที่สุด

4.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) พบว่า เขตพื้นที่การศึกษาที่ต่างกัน จะมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น จึงนำไปทำการ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

4.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method) ของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพของครูพลศึกษาในเขต 3 แตกต่างจากบุคลิกภาพของครูพลศึกษาในเขต 1 และ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย ปีการศึกษา 2551 ในภาพรวม อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก ซึ่งถือว่า ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ที่ดีในทุกด้าน ซึ่งบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ และการกระทำอะไรก็ตามเพื่อไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังที่ ยัม ชุ่มจิต (2541: 106) กล่าวว่า งานการสอนเป็นงานที่ต้องอาศัยผู้ประกอบวิชาชีพที่มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความจำเป็นมากทั้งนี้เพราะครูต้องมีการพบปะสังสรรค์ หรือมีปฏิสัมพันธ์

กับบุคคลหลายฝ่ายในวันหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนที่รับผิดชอบ เพราะนอกจากครูจะมีหน้าที่ในการส่งสอนอบรมทางด้านวิชาการความรู้ทั่วไปแล้ว บุคลิกภาพของครูอาจารย์ยังเป็นต้นแบบให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติอะไรบางอย่างตามไปโดยธรรมชาติ ดังนั้น หากครูอาจารย์เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีในหลาย ๆ ด้านแล้วจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การส่งสอนอบรมเป็นไปอย่างดี การมีบุคลิกภาพที่ดี และเหมาะสมจะทำให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ได้ ซึ่งบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่พัฒนาหรือปรับปรุงให้มันดีขึ้นอันเป็นสิ่งที่ไม่เหลือวิสัยของครูพลศึกษาที่จะทำได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านความกระตือรือร้น ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก ซึ่งในการทำงานของครูพลศึกษาในโรงเรียน ครูพลศึกษาจะมีภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบค่อนข้างจะมากกว่าครูที่สอนวิชาอื่น ๆ ในห้องเรียนโดยทั่วไป ทำให้ครูพลศึกษาต้องแสดงออกถึงบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยที่ต้องเป็นคนตั้งใจทำงาน มีความมานะบากบั่นขยันขันแข็งในงานที่ตนรับผิดชอบ มีความอดทนสูง มีความสุขในการทำงานและสามารถทำงานได้สำเร็จในเวลาที่กำหนดทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 198-204) กล่าวว่า ถ้าลักษณะท่าทาง และความกระตือรือร้นของครูผู้สอนมีสูงก็จะเป็นการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตื่นตัว และมีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมหรือลงเล่นด้วยตนเองในกิจกรรมต่าง ๆ นั้นสูงตามไปด้วย และเป็นผลทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีสูง และมากตามไปด้วยเช่นกัน

1.2 ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่าในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของครูพลศึกษาควรจะมีชี้แนะข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน ซึ่งถือว่าครูได้เตรียมการสอนมาเป็นอย่างดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้กับนักเรียน ไม่ทำการสอนที่ซ้ำซาก มีอะไรที่แปลกใหม่ให้นักเรียนได้เรียนรู้สม่ำเสมอ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์นับเป็นสิ่งที่ดีที่จะส่งเสริมให้บุคคลมีความก้าวหน้า และประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับอารี พันธุ์ณี (2544: 43) ที่กล่าวว่า ในการสอนครูต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้ที่มีความคิดแปลกใหม่ คิดในสิ่งที่แตกต่าง และไม่ซ้ำกับความคิดเดิมหรือของคนอื่น มีความกล้าที่จะทดลอง หรือเล่นกับความคิดใหม่ ๆ ของตน ครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะพอใจ และทำงานหรือทดลองความคิดของตนโดยมิได้หวังสินจ้างหรือรางวัลเป็นผลตอบแทน

1.3 ด้านความมีศิลปะ ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่าครูพลศึกษาที่ทำการสอนในโรงเรียนนั้น ครูพลศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการแสดงออกทางบุคลิกภาพใน

ด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย การสื่อสาร การจัดบรรยากาศในการทำงาน เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ ความรู้สึกที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เกี่ยวข้อง ทำให้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เกิดผลสำเร็จได้มากกว่า สอดคล้องกับ เสรี ฤทธิธาดา (2539: 75) กล่าวว่า การที่คนเราจะมีความคิดได้นั้น ต้องฝึกตนให้เป็นคนช่างสังเกต รู้จักหาจุดเด่นรอบ ๆ ตัว ตั้งใจทำงานทุกอย่างให้ดีที่สุด ทำด้วยความประณีต และละเอียดลออ มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ทำว่าต้องทำให้สำเร็จ

1.4 ด้านการเป็นผู้นำ และมีความสามารถในการประสานงาน ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก ซึ่งหน้าที่และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ถือว่าเป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบที่สำคัญอย่างยิ่งของครูพลศึกษา การจะทำงานอะไรก็ตามเพื่อให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุก ๆ ฝ่ายทำงานร่วมกัน และแต่ละฝ่ายจะต้องเข้าใจกัน มีความสามารถทำงานประสานกันได้ด้วยดี การจัด และดำเนินกิจการเหล่านั้นจึงจะบรรลุผลด้วยความเรียบร้อยได้ผลดี และมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเรียนรู้จากตัวอย่างที่มาจากผู้สอนจะเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายมากกว่าการเรียนรู้จากคำสอนของครูที่ได้ยินทางหู เพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับ สุเมธ เดียววิศเรศ (2527: 50) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้นำนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลที่จะก่อให้เกิดการกระทำ กิจกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และบุคคลที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้นำจะต้องมีความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการ หรือคำสั่งของตนได้

1.5 ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพโดยทั่วไปของครูพลศึกษาจะเข้ากับคนได้ง่าย จริงใจ เปิดเผย ตรงไปตรงมา สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ทุกสถานการณ์ มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อนักเรียน และเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2550: 107) กล่าวว่า ครูที่มีบุคลิกภาพดีด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีความมั่นใจในตนเอง และเป็นคนเปิดเผย ย่อมสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นได้ดีและเป็นที่ยอมรับนับถืออย่างกว้างขวางมากกว่า

1.6 ด้านการยึดทฤษฎีและหลักการ ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่าในการสอนวิชาพลศึกษา ต้องเป็นคนที่มีความรู้รอบด้าน มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะและความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของนักเรียนในวัยต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548: 198-203) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนพลศึกษานั้น ครูพลศึกษาจำเป็นจะต้องใช้ความรู้ทั้งศาสตร์ และศิลป์ควบคู่กันไปด้วยเสมอ วิธีการสอนที่เป็นศาสตร์นั้นก็ คือ วิธีการสอนที่เป็นไปตามความรู้ และหลักการ ทฤษฎี วิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ ส่วนวิธีการเรียน

การสอนที่เป็นศิลปะนั้น เป็นความรู้ และความสามารถในการดัดแปลงหลักการ และทฤษฎีการ เรียนการสอนที่รู้มาทำให้เหมาะสมกับโอกาส เวลา และสภาพการณ์ เพื่อให้การเรียน การสอน ได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนพลศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และทฤษฎีการเรียน การสอนเท่า ๆ กัน จะทำให้การจัดวิธีการเรียนการสอนบรรลุผลได้

1.7 ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบ สร้างสรรค์ของครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่าการแสดงออก ถึงบุคลิกภาพของครูพลศึกษาจะต้องปฏิบัติตนให้อยู่ในศีลธรรม ประพฤติตนเป็นคนดีตามหลักคำ สอนของศาสนาที่นับถือ มีความศรัทธาในวิชาชีพ ซึ่งในการสอนครูพลศึกษาสามารถสอดแทรก ศีลธรรมอันดีงามให้นักเรียนได้ตลอดทุกครั้งที่สอน และประพฤติดตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ลูกศิษย์ สอดคล้องกับ วิไล ตั้งจิตสมคิด (2544: 149) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกลักษณะของครูที่ดี คือ ครูต้องมีการประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง ยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ อยู่ กระทำแต่สิ่งที่ดี สุจริตทั้ง กาย วาจา และใจ และต้องมีคุณธรรม จริยธรรมประจำใจคือ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเมตตากรุณา และมานะอดทน เป็นต้น

1.8 ด้านการตรงต่อเวลา ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่าการตรงต่อเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ที่ครูพลศึกษาควรจะมีปฏิบัติ เข้าสอนตรงเวลา เมื่อได้รับมอบหมายงานให้ทำต้องพยายามทำให้ เสร็จทันตามกำหนด มีความรับผิดชอบสูง และส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ตรงต่อเวลานั้นเป็น คุณสมบัติที่สำคัญของครูพลศึกษา สอดคล้องกับ นฤภัค ฤทธิพิทย (2551: 2) ที่กล่าวว่า การที่เรา เป็นคนตรงต่อเวลานั้น จะช่วยให้เราเป็นคนที่ยืนยันทรง เอาจริงเอาจัง มีความกระตือรือร้นช่วย ให้เราไม่เฉื่อยชา ทันท่วงที มีชีวิตชีวา เป็นคนมีวินัย สามารถจัดการกับงานหรือสิ่งที่ผ่านเข้ามาได้ อย่างเป็นระเบียบ จึงทำให้เป็นคนที่มีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้าในชีวิต รวมถึงเป็นคน น่าเชื่อถือ และผู้อื่นให้ความไว้วางใจแก่เรา

1.9 ด้านความซื่อสัตย์ ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของ ครูพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่าความซื่อสัตย์เป็นบุคลิกภาพ ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ครูพลศึกษาควรมีเพราะความซื่อสัตย์ไม่ว่าจะต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือต่อวิชาชีพ ของตนจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ตนเองประสบความสำเร็จในวิชาชีพของครูพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ธีรศักดิ์ อัครบวร (2542: 89) ได้กล่าวไว้ว่า ความซื่อสัตย์ เป็นบุคลิกภาพที่ช่วยสร้างเสริมเกียรติยศ และความเลื่อมใสให้กับบุคคลต่าง ๆ สำหรับครูนั้น ความซื่อสัตย์ทำให้เป็นบุคคลดีเด่น และเป็นที่ ไว้วางใจจากศิษย์ ผู้บังคับบัญชา และผู้ปกครอง

1.10 ด้านการความมุ่งมั่นในการทำงาน ผลการศึกษา พบว่า บุคลิกภาพแบบ สร้างสรรค์ของครูพลศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมาก จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพ

ของครูพลศึกษาต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความกระตือรือร้นในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ด้วยความขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ วีระศักดิ์ อัครบวร (2542: 89) ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบ และมีความมุ่งมั่นในการทำงานจะเป็นบุคลิกภาพที่ทำให้ได้รับความเชื่อถือจากผู้อื่น และสังคม ความรับผิดชอบเป็นการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จ ควบคุมพฤติกรรมของตนไม่ได้ทำผิดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งขององค์กร และสังคม ฉะนั้น คนที่ไม่รับผิดชอบจึงไม่มีคนอยากคบค้าสมาคมด้วย ครูที่รับผิดชอบจะเป็นที่นับถือของศิษย์เสมอ

2. เปรียบเทียบครูพลศึกษาเพศชาย และเพศหญิงที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อดูในภาพรวมอยู่ในระดับความเป็นจริงมากเหมือนกัน ซึ่งสาเหตุที่ทำให้บุคลิกภาพของครูพลศึกษาเพศชาย และเพศหญิง เพราะในปัจจุบันเพศชาย และเพศหญิงมีความเสมอภาคกัน ได้รับสิทธิเท่าเทียมกันมากขึ้น ซึ่งในโรงเรียนต่าง ๆ ที่ครูทำการสอนอยู่นั้น การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน หรือว่าการสอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศชาย และเพศหญิง จึงทำให้ผลการวิจัยในการเปรียบเทียบครูพลศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาเขต 1-4 ที่สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 จากผลการวิจัย พบว่า ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อมองระดับความเป็นจริงในภาพรวมครูพลศึกษาในเขต 1, 2 และ 4 ภาพรวมมีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ส่วนครูพลศึกษาในเขต 3 ภาพรวมของบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากความแตกต่างของการปฏิบัติกิจกรรมของครูพลศึกษา การใช้ชีวิตในแต่ละพื้นที่ หรือสภาพแวดล้อม อาจเป็นสาเหตุทำให้ครูพลศึกษาในเขต 3 มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์แตกต่างจากครูพลศึกษาในเขต 1, 2 ดังที่ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543: 238-239) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นผลมาจากพันธุกรรม (Heredity) หรือสิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งสิ่งแวดล้อม คือ สิ่งที่อยู่รอบนอกตัวเราสิ่งเหล่านี้จะมีปฏิสัมพันธ์กับตัวเราตลอดชีวิต จึงมีผลต่อบุคลิกลักษณะของเราอย่างมาก สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา การเรียนรู้ ค่านิยมต่าง ๆ เจตคติ หรือทัศนคติ การยึดถือปฏิบัติจะทำให้เกิดเป็นบุคลิกภาพ ส่วนใหญ่เป็นกระบวนการทางสมอง และจิตใจ สิ่งสำคัญที่สร้างบุคลิกภาพ เช่น วัฒนธรรม คุณธรรม และจริยธรรม บรรทัดฐาน (Norms) ครอบครัว เพื่อนฝูง และกลุ่มสังคม (Social groups) คนเรา จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบใด มักมีบุคลิกภาพแบบสังคมนั้น สิ่งแวดล้อมจึงถือว่ามีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพอย่างมาก เมื่อนำมาเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ครูพลศึกษาในเขต 3 มีบุคลิกภาพแตกต่างกับบุคลิกภาพของครูพลศึกษา

ในเขต 1 และเขต 2 เพราะว่าครูพลศึกษาใน เขต 3 สามารถปรับตัว และปรับบุคลิกภาพให้เข้ากับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีได้ดีกว่าหรือใกล้เคียงกับบุคลิกภาพของครูพลศึกษาในเขต 1 และเขต 2 สอดคล้องกับ วาสนา เผือกผ่อง (2533: 37-38) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของครูพลศึกษาด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ ใ้ว่า ครูพลศึกษาต้องสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ ร่วมมือกับกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียน ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เข้าใจและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเด็ก มีความสุภาพ ให้การต้อนรับ และเป็นกันเองกับบุคคลที่มาติดต่อ มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน และขอความร่วมมือจากผู้อื่น สามารถเป็นผู้นำชุมชนสนใจเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการ ของชุมชน สามารถสร้างบรรยากาศทำให้เกิดความเข้าใจ และเชื่อถือซึ่งกันและกัน ให้ความช่วยเหลือต่อผู้อื่น ให้ความสนใจ หมั่นไ้ถามทุกข์สุขของนักเรียน ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 โดยภาพรวมครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์อยู่ในระดับความเป็นจริงมาก ซึ่งส่งผลดีต่อวิชาชีพพลศึกษา ดังนั้นครูพลศึกษาจึงควรที่จะพัฒนาตัวเองให้มีบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีได้
2. ควรนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ให้มีความต่อเนื่องจะทำให้ครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ที่ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษามุขบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาในสังกัดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาศักยภาพที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาเพื่อนำผลที่ได้มาศึกษา และนำไปพัฒนาบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น
3. ควรมีการสำรวจบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา และครูในสาขาวิชาอื่น ๆ เพื่อมาเปรียบเทียบกัน
4. ควรมีการวิจัยเรื่องบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสาขาวิชาอื่น ๆ หรือผู้บริหาร ว่าครูพลศึกษามีบุคลิกภาพแบบใด

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2524). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- _____. (2536). บุคลิกภาพและการปรับตัว (Personality and Adjustment). กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- คะเนิงนุช สุตไชยา. (2540). บุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2539. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑา บุรีภักดี. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สมเจตน์การพิมพ์.
- เชิดศักดิ์ โฆวาลินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2533). เอกสารการอบรมชุดวิชาปัญญาอ่อนโรงพยาบาลราชานุกูล. กรุงเทพฯ.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). ความเป็นครู(Self-actualization for teachers). ภูเก็ต : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- นฤภัค ธาติพิชัย. (2551, 27 กันยายน). ประโยชน์ของการตรงต่อเวลา. ข่าวสดรายวัน. หน้า 2
- บรรจบ สุพรรณพิทักษ์. (2525). บุคลิกภาพของครูพลศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกที่วัดด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพแคลิฟอร์เนีย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- บั้งอ ภูวภิรมย์ขวัญ. (2526). การวัดบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญเจือ สุวรรณพฤษ. (2523, มกราคม). ความสำคัญของบุคลิกภาพของครูพลศึกษา. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันติภาพ. 6(1) : 9 -11.

- ประดิษฐ์ รัชชา. (2538). การศึกษานุคลิกภาพของครูดีเด่น ครูทั่วไป และผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแนวทฤษฎี
การวิเคราะห์การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างบุคคล. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ถ่ายเอกสาร
- ปรานม รอดพัฒนา. (2540). นุคลิกภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการศึกษา
อุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพบูลย์ เลิศวิมลรัตน์. (2543). นุคลิกภาพของผู้ตัดสินสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฟอง เกิดแก้ว. (2532). การกีฬา (Sport). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2550). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา เมื่อก่อง. (2533). คุณลักษณะของครูพลศึกษาระดับปริญญาตรีที่จบจากคณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2544). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วันเพ็ญ เสมอวงศ์. (2535). การพัฒนาบุคลิกภาพ. เชียงใหม่: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ สหวิทยาเขตล้านนา.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). รวบรวมบทความเกี่ยวกับ ปรัชญา หลักการ วิธีการสอน และการวัดเพื่อ
ประเมินผลทางพลศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2539). ทฤษฎีจิตวิทยานุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4 (ปรับปรุง). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- สินีนาง พันธ์ดี. (2534). การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูแนะแนวและครูที่ประสบความสำเร็จ
ตามบทบาทหน้าที่การงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

- สิริวรรณ สารนาท. (2538). *จิตวิทยาวัยรุ่นและการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสรี ฤทธิธาดา. (2539). *การศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์*. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (บริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุปราณี ขวัญบุญจันทร์. (2541). *จิตวิทยาการกีฬา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุเมธ เดียววิเศษ (2527). *พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- อารี พันธุ์มณี. (2544). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาภรณ์ นุ่นสวัสดิ์. (2548). *บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อำพา ขอสดมภ์. (2526). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Gould, Daniel ; et al. (2005). *Future Directions in Coaching Life Skills: Understanding High School Coaches' Views and Needs*(Abstract). Retrieved June 11, 2007, from <http://www.coach.cu>
- Gorman, B.F. (1989). *Variations in Selected Personality Traits Among Tradition Martial Arts Parishioners*. U.S.A: Florida international University, Retrieved October 12, 2008, from <http://www3.interscience.wiley.com/journal/112658244/abstract>
- John, S. Dacey; & Kathleen, M. Lennon. (2008). *Understanding Creativity*. Retrieved November 11, 2008, from [http://homepages.wmich.edu/~c1ellis/ED2300/webpage Creative%20Personality.htm](http://homepages.wmich.edu/~c1ellis/ED2300/webpage%20Creative%20Personality.htm)
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Daryle W. (1970). *Determining Sample Size for Research*. Education and Psychological Measurement. 30(3): 608.
- Pervin, Lawrence A. (1989). *Personality Theory and Research*. John Wiley Sons.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามบุคลิภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2551 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ

3. แบบสอบถามชุดนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น โดยจะทำการแปลผลเป็นภาพรวมจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของครูพลศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางสาวยาตรา เมืองมา
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. ท่านสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงราย

- ☐ เขต 1
☐ เขต 2
☐ เขต 3
☐ เขต 4

3. อายุ

- ☐ 20 – 29 ปี
☐ 30 – 39 ปี
☐ 40 – 49 ปี
☐ 50 ปีขึ้นไป

4. วุฒิทางการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท

5. ประสบการณ์การสอน

- ☐ ต่ำกว่า 10 ปี
☐ 11 - 20 ปี
☐ 20 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามบุคลิกภาพแบบสร้างสรรค์ของครูพลศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามทุกข้อด้วยการเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในแต่ละช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ด้านความกระตือรือร้น	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าสามารถวางแผนและรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่ข้าพเจ้าต้องทำ				
2. ข้าพเจ้าสนุกกับการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน				
3. ข้าพเจ้าพอใจที่จะทำงานกับเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน				
4. ข้าพเจ้าแสวงหาความรู้และวิทยาการต่าง ๆ อยู่เสมอ				
5. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง				
6. ข้าพเจ้าตั้งใจ และเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย				
7. ข้าพเจ้าจัดทำอุปกรณ์การสอนโดยใช้งบประมาณของโรงเรียนอย่างประหยัด				
8. ข้าพเจ้าพัฒนาตนเองทางด้านความรู้และทักษะทางกีฬาอยู่เสมอ				
9. ข้าพเจ้าเตรียมการสอนทุกครั้ง				
10. ข้าพเจ้าติดตามความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงความรู้ใหม่ ๆ				
11. ข้าพเจ้าชมนิทรรศการต่าง ๆ อยู่เสมอ				
12. ข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ				
13. ข้าพเจ้าเข้ารับการฝึกอบรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานอยู่เสมอๆ				
14. ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายจนทำให้เกิดผลดี				

ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าชอบทำงานและคิดอะไรใหม่ ๆ อยู่เสมอ				
2. ข้าพเจ้าสามารถดัดแปลงเครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม				
3. ข้าพเจ้าประยุกต์การทำงานด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้				
4. ข้าพเจ้ามีเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่เสมอ				
5. ข้าพเจ้าจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม				
6. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ				
7. ข้าพเจ้าค้นคว้าทดลองและนำวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้				
8. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ				
9. ข้าพเจ้าชอบชี้แนะข่าวสารและข้อมูลทางพลศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเสมอ				
10. ข้าพเจ้าสร้างความสนใจและความสนุกสนานในการเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย				
11. ข้าพเจ้าไม่ใช้วิธีการสอนที่ซ้ำซากต่อเนื่องกันหลายครั้ง				
12. ข้าพเจ้าประเมินผลการเรียนหลาย ๆ วิธี				
13. ข้าพเจ้ามอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม				

ด้านความมีศิลปะ	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าชอบจัดสิ่งของต่าง ๆ บนโต๊ะทำงานและบริเวณที่ทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย				
2. ข้าพเจ้าปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสมอยู่เสมอ				
3. ข้าพเจ้าสามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่เพื่อนร่วมงานได้				
4. ข้าพเจ้าสามารถดัดแปลงเทคนิควิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม				
5. ข้าพเจ้าแต่งกายเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การทำงาน และถูกต้องตามกาลเทศะ				
6. ข้าพเจ้าสามารถอธิบายข้อสงสัยหรือข้อซักถามของนักเรียนได้กระจ่างแจ้ง				
7. ข้าพเจ้าอบรมปมนิสัยนักเรียนด้วยถ้อยคำสำนวนที่สุภาพนุ่มนวล				
8. ข้าพเจ้าใช้หลักจิตวิทยาในการสอนและอบรมนักเรียน				
9. ข้าพเจ้าจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม				
10. ข้าพเจ้ามีบุคลิกภาพงดงาม น่าเลื่อมใส และน่ายึดถือเป็นแบบอย่างได้				
11. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนในวัยต่าง ๆ เป็นอย่างดี				
12. ข้าพเจ้าแนะนำให้นักเรียนจัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย				

ด้านการเป็นผู้นำและมีความสามารถ ในการประสานงาน	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริง มากที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง น้อย	เป็นจริง น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้ามักจะได้รับแต่งตั้งหรือได้รับเลือกให้เป็นประธานหรือคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนหรือชุมชน				
2. ข้าพเจ้าได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี				
3. ข้าพเจ้าสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้คล้อยตามได้				
4. ข้าพเจ้าสามารถประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงานได้				
5. ข้าพเจ้าและเพื่อนร่วมงานมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน				
6. ข้าพเจ้ายินดีให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการทำงานกับเพื่อนร่วมงานในบางโอกาส				
7. ข้าพเจ้าเป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรม				
8. ข้าพเจ้าเผยแพร่ข่าวสารด้านพลศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน				
9. ข้าพเจ้ามีมนุษยสัมพันธ์และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชน				
10. ข้าพเจ้าเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่ชุมชน				
11. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน				
12. ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงานภายในขอบข่ายที่ได้รับมอบหมาย				

ด้านการเข้าร่วมสังคมและเป็นคนเปิดเผย	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ทุกสถานการณ์				
2. ข้าพเจ้าเป็นผู้มีความสามารถและเฉลียวฉลาดเท่ากับคนส่วนมาก				
3. ข้าพเจ้ามีบทบาทสำคัญในการทำกิจกรรมของกลุ่ม				
4. ข้าพเจ้าเป็นบุคคลเปิดเผย และเข้าใจง่าย				
5. ข้าพเจ้าเต็มใจเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงวิธีการทำงานของตนเอง				
6. ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ				
7. ข้าพเจ้าพยายามปรับนิสัยที่ไม่ดีบางอย่างเพื่อให้เข้ากับผู้อื่นได้				
8. ข้าพเจ้ามีอัธยาศัยไมตรีที่ดีต่อนักเรียน และเพื่อนร่วมงาน				
9. ข้าพเจ้ามีความเป็นกันเอง สามารถพบปะได้ทุกเวลา				
10. ข้าพเจ้าเป็นผู้ฝึกสอนและจัดแข่งขันกีฬาให้กับชุมชน				
11. ข้าพเจ้าเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานของทางราชการ				
12. ข้าพเจ้ายอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ				
13. ข้าพเจ้ามีความจริงใจ เปิดเผย ตรงไปตรงมา				
14. ข้าพเจ้าพยายามอย่างยิ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น				

ด้านยัทธิทฤษฎีและหลักการ	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้ายึดถือระเบียบวินัยและข้อบังคับในการปฏิบัติงาน				
2. ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ				
3. ข้าพเจ้ายึดระเบียบ และแนวทางที่ถูกต้องอย่างมีเหตุผล				
4. ข้าพเจ้าเป็นผู้ยอมรับความจริง				
5. ข้าพเจ้าใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในการปฏิบัติงาน				
6. ข้าพเจ้าพูดจริง ทำจริง มีความหนักแน่นและเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ				
7. ข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันโดยเสรี				
8. ข้าพเจ้าสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนตามวิถีประชาธิปไตย				
9. ข้าพเจ้ามีเหตุผลและใช้วิจารณญาณในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ				
10. ข้าพเจ้าปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม				
11. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด แม้จะชอบหรือไม่ก็ตาม				
12. ข้าพเจ้าไม่พูดคุยเสียงดังในห้องประชุม				
13. ข้าพเจ้าทำงานตามระเบียบหรือคำสั่งอย่างเคร่งครัด				
14. ข้าพเจ้ารู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง				

ด้านการยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการศรัทธาภาพผิด เมื่อทำสิ่งที่เห็นว่าผิด				
2. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมตนเองได้เมื่ออยู่ในภาวะคับข้องใจ				
3. ข้าพเจ้าแสดงความรับผิดชอบเต็มที่เมื่อเกิดความบกพร่องในการปฏิบัติงาน				
4. ข้าพเจ้ามีความศรัทธาในอาชีพ				
5. ข้าพเจ้าไม่พูดจาเสียดสี หรือสร้าง ความแตกแยก				
6. ข้าพเจ้ามีความเมตตา กรุณาและไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน				
7. ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลือผู้อื่นเวลาเดือดร้อน				
8. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสม				
9. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามธรรมเนียมที่ดีของโรงเรียน				
10. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามระเบียบ และจรรยาบรรณของครูอย่างเคร่งครัด				
11. ข้าพเจ้าวางระเบียบวินัยและมารยาทให้แก่ นักกีฬา				
12. ข้าพเจ้าชี้แนะแนวทางสำหรับความประพฤติ และลักษณะนิสัยอันดีงามให้แก่ นักเรียน และนักกีฬา				
13. ข้าพเจ้าประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เช่น ไม่ดื่มสุรา เล่นการพนัน				
14. ข้าพเจ้ามีคุณธรรมและยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต				
15. ข้าพเจ้ามีความมัธยัสถ์อดออมไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว				

ด้านการตรงต่อเวลา	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าทำงานอยู่จนดึกเพื่อให้งานเสร็จตามกำหนด				
2. เมื่อมีนัดหมายข้าพเจ้าจะไปถึงก่อนเวลาเสมอ				
3. ข้าพเจ้าเข้าสอนตรงเวลาสม่ำเสมอ				
4. ข้าพเจ้าตรงต่อเวลา และปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ				
5. ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด				
6. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะทำงานนั้นให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด				
7. ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจวิทยากรที่รักษาเวลาในการอภิปรายของตนเองอย่างเคร่งครัด				
8. ข้าพเจ้ามักมาทำงานก่อนเวลา และกลับหลังจากเลิกงานเป็นส่วนมาก				
9. ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานแบบผัดวันประกันพรุ่ง เมื่อได้รับมอบหมายงานที่ข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันตามกำหนด				
10. ข้าพเจ้าทำงานตรงตามเวลา				
11. เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำงาน แม้จะยากเพียงใด ข้าพเจ้าสามารถทำให้เสร็จทันตามกำหนดเวลาเสมอ				
12. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จโดยเร็ว				
13. ข้าพเจ้าส่งงานทันกำหนดเวลาทุกครั้ง				
14. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะพยายามทำให้เสร็จทันตามกำหนด				

ด้านความซื่อสัตย์	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าซื่อสัตย์ต่อเพื่อน ๆ				
2. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญของมนุษย์				
3. ถ้าข้าพเจ้าตั้งใจจะทำสิ่งใดข้าพเจ้าจะทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ				
4. เมื่อข้าพเจ้าโกหกผู้อื่น ข้าพเจ้าจะรู้สึกผิด				
5. เมื่อข้าพเจ้าตั้งใจที่จะทำงานให้ดีขึ้น ข้าพเจ้าก็จะปฏิบัติตามนั้นอย่างเคร่งครัด				
6. เมื่อทุกคนชื่นชมในผลงานที่ข้าพเจ้าไม่ได้ทำเอง ข้าพเจ้าจะรู้สึกละอายใจ				
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการมาทำงานสายเป็นการโกงรัฐที่น่าละอายมาก				
8. ข้าพเจ้ายึดถือความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญ				
9. เมื่อยืมของผู้อื่นไปใช้ข้าพเจ้าจะส่งคืนเจ้าของทุกครั้ง				
10. ข้าพเจ้าไม่ชอบนำความลับของเพื่อนไปบอกผู้อื่น				
11. ข้าพเจ้าทำตามที่ตนพูดให้สัญญาหรือนัดหมาย				
12. ข้าพเจ้าไม่เคยหยิบฉวยของคนอื่นมาเป็นของตนเอง				
13. ข้าพเจ้าเป็นคนที่เพื่อนไว้วางใจ				
14. ข้าพเจ้าชอบพูดสิ่งต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าคิด				

ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน	ระดับความเป็นจริง			
	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าไม่เคยย่อท้อและยอมแพ้ในการทำงาน				
2. ข้าพเจ้าลงมือทำงานใด ข้าพเจ้าจะต้องทำอย่างเต็มความสามารถ				
3. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการปฏิบัติงานด้วยความอดทน				
4. เมื่อเกิดปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ข้าพเจ้าค่อย ๆ แก้ปัญหาเพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี				
5. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติงานได้ลุล่วง และบรรลุวัตถุประสงค์				
6. ข้าพเจ้าติดตามอ่านบทความหรือหนังสือเกี่ยวกับพลศึกษาอย่างสม่ำเสมอ				
7. ข้าพเจ้ามีจิตใจเข้มแข็งไม่แสดงความอ่อนแอหรือหวั่นไหวให้คนอื่นเห็น				
8. ข้าพเจ้านำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการทำงาน				
9. ข้าพเจ้าปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ และรับผิดชอบ				
10. ข้าพเจ้าปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยาก ๆ ให้สำเร็จ				
11. ข้าพเจ้าอุทิศเวลาให้กับทางราชการ				

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวยาตรา เมืองมา
 วัน เดือน ปีเกิด วันที่ 13 เดือนมกราคม พ.ศ. 2527
 สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 323 หมู่ 24 ถ.สนามบิน ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงราย 57000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2539 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา
 จากโรงเรียนบ้านสันโค้ง (เชียงรายจรูญราษฎร์)
 ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
 พ.ศ. 2542 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
 จากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
 ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
 พ.ศ. 2545 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 จากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
 ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
 พ.ศ. 2549 วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พ.ศ. 2552 การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ